

(ISSN: 2602-4047)

Kaplan, T. (2021). The Use of Reflective Journals in the Process of Distance Education: Teaching Practices, *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 6(14), 2061-2112.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoecc.458>

Article Type (Makale Türü): Research Article

THE USE OF REFLECTIVE JOURNALS IN THE PROCESS OF DISTANCE EDUCATION: TEACHING PRACTICES

Tuba KAPLAN

Assist. Prof. Dr., Kilis 7 Aralık University, Kilis, Turkey, tuba.kaplan@kilis.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7813-0679

Received: 08.03.2021

Accepted: 18.07.2021

Published: 07.09.2021

ABSTRACT

Case study, one of the qualitative research methods, was used in this study which aims to learn the opinions of Turkish Language teacher candidates on teaching practice in the process of distance education by using reflective journals, The research was conducted with 14 students who were studying in the department of Turkish language education at the Muallim Rifat Faculty of Education in Kilis 7 Aralık University through 2020-2021 educational year, data collection tool of the study included 10 semi structured interview questions which were prepared by the researcher. 3 Turkish language education experts were consulted regarding the interview questions and the final forms of the questions were prepared. The interview questions were given to the students weekly and they were asked to write their opinions about the topic onto the journals. After 10 weeks, the journals were collected, and data was studied through content analysis and then, the codes were prepared. Based on the data which was collected from teacher candidates, the categories were created and displayed in tables about positive opinions regarding that theoretical knowledge and practices coincide, negative opinions regarding that theoretical knowledge and practices don't coincide, positive opinions regarding student profiles, negative opinions regarding student profiles, opinions on occupational competence of teacher candidates, students' opinions on controllability of emotions, students' opinions on that teaching application should be face-to-face, students' opinions on that distance education restricts interaction between student and teacher, students' opinions on that different teaching methods and techniques cannot be applied, students' opinions on the contribution of practice teachers into occupational development and students' opinions on their peers' academical competence. In the study, it was concluded that teacher candidates considered themselves and their peers academically sufficient, distance education period restricted the use of various methods and techniques, it restricted the teacher-student interaction, it enabled practice teachers to improve themselves in terms of their occupation and teaching practice should be face-to-face rather than distance.

Keywords: Distance education, teaching practice, journal, reflective journal.

INTRODUCTION

Writing is described as “explaining a word or an idea using special signs and letters” in Turkish Dictionary (URL1). Sever (2004, p. 21) underlines that writing requires a certain background by defining it as a person’s way of explaining his experiences, practices, emotions, ideas and knowledge he has got either by seeing or reading through writing. The concept of writing, in fact, is an important tool that enables to explain emotions, ideas or events through letters (Özbay, 2011; Göğüş, 1978). While Kavcar et al (2003, p. 12) describes the features of an effective writing text by defining it as “to present emotions, ideas, views and dreams regularly, clearly, vividly and conspicuously in written form”; Aktaş and Gündüz (2002, p. 61) highlights that writing has a crucial role for recording knowledge and transferring it to next generations with his words as “Written expression can be defined as a tool that enables to transfer every kind of event, view, situation and emotion to others and future by using language in the best manner within a certain plan and so that to provide permanence”. Güneş (2007, p. 159) points out that writing both depends on knowledge and it requires a mental filter by explaining it as putting down the information in mind onto paper.

Researchers underlines that writing is an important tool that enables to transfer emotions and opinions, it provides knowledge to become permanent, helps to communicate, requires a certain background and has a mental dimension.

There are three dimensions in the application of writing. These are cognitive, emotional and psychomotor:

- Cognitive dimension includes the periods that students acquire and absorb knowledge, think logically and make reasoning and at the last stage, they use a mental filter.
- Emotional dimension is described as the plainness of written expression, harmony of sentences and legibility of writing.
- Psychomotor is the coordination between writing materials and motor muscles which are responsible for writing (Köksal, 2001, p. 7).

The improvement level of writing practice in terms of these three dimensions is crucial for the quality of writing. While at the dynamic level, students are expected to reach the necessary competence in time, at cognitive and emotional psychomotor it may be possible for students to acquire writing skills at the target level. Acquiring mental maturity on writing at cognitive dimension as well as emotional situations such as the desire, anxiety and attitude for writing within emotional dimension could be the main elements at usability levels of students’ writing skills.

Journals, which play an important role in the development of writing skill, has a literary quality. The word journal is defined as “Memory, diary, agenda that is kept daily; memoir that is kept daily or the work, diary that contains them” in Contemporary Turkish Dictionary (URL2). When we say journal, we think of the diaries which are kept because of the encouragement from teachers through school years and never been continued.

However, the journals that are kept at an educational environment enable students to evaluate their own learning, to be aware of their level of learning and to express their emotions and opinions regarding what they have learned in written form. Based on the proverb “the palest ink is stronger than the sharpest memory”, it is understood that writing is important for recording information and making it permanent. One of the ways to cope with stressful situations is to keep a diary because keeping a diary is the purest form of self-reflection (Travers, 2011, p. 206). “Journals are the easiest way of starting a totally personal thinking process. After each lesson, notes are taken on a notebook about what has happened during the lesson. Writing a journal process can be started by asking questions regarding the observations. Furthermore, the emotions of the person who writes the journal and the observed reactions of students could be explained in detail in journals” (Özbek, 2014, p.29).

It is important that students are able to evaluate what they’ve learned based on their own views, express what and how much they’ve learned and utter their own sentences about the topic. Even it can be said that the students who rephrase the subject with his own words have understood the lesson. Studying by writing enables learning to become permanent because in order to write something it is necessary to think first and to structure the sentence in mind after blending everything that was learned. It can be said that everyday writing practice also improves spelling rules, the smoothness of expression and the knowledge of paragraph (Polat & Uslu, 201, p.: 38).

We see student journals as an application that develops students’ high cognitive skills. Students record all the stages about learning processes at pre-lesson, during lesson and after lesson in student journals. So, it provides first hand data regarding what students can or cannot do through the learning process (Demirci, 2016, p. 18). In other words, it enables students to make self-evaluation and to become aware of what and how much they have learned.

Journals might be useful for reaching personal observations, emotions, reactions, interpretations and explanations (Yıldırım & Şimşek, 2013, p. 339). Keeping a diary enables the person to make sense of their work, to enjoy the writing process and to be more conscious (Travers et al., 2020, p. 16). On the assumption that teachers read students’ journals, it enables teachers to assess themselves and the teaching process, and to eliminate the deficiencies that were caused by them. At the same time, students become aware of their opinions and expectations about lessons. Because of these journals, the researcher becomes aware of the emotions and opinions of students about each lesson and their experiences in class (Mertler, 2006, p. 99).

Reflective journal is a method in which individuals write their observations and experiences on a diary and in time, it teaches how to distinguish different experiences and the ways to handle them (Kalliath & Coghlan, cited from 2001 Erdoğan, 2017, p. 52). Besides, it enables students to reflect personal answers with their own words about the extent and process of their learning, doubts, emotions, changing opinions and knowledge (Wilson & Jan, cited from 1993 Ustabulut, 2019, p. 92); to make connections between subjects, evoke their

opinions, create ideas and discover meanings through teaching-learning process (Ahlatçioğlu, 2020, p. 21); to make reflections about their own learning (Kozan, 2007, p. 25).

It is highly effective in terms of their creative thinking that students keep reflective journals on educational processes. By means of reflective journals, students make a higher connection between theoretical information and practice and they make reflections and evaluations on their learning processes. Thus, they can prepare plans in order to make up the deficiencies in practice by developing solutions regarding reflection and evaluation (Kırnik, 2010, p.: 23). Because reflective journals, encourage students to take precautions about the future applications and assess the process by reviewing that day's performance. At the same time, they help students to make connections between theory and practice by enabling them to see the educational process reflectively and to become aware of the factors that affect learning (Koç & Yıldız, 2012, p. 225).

Reflective journals are highly useful not only for students but also for teachers. One of the constraints which teachers face at teaching-learning process is to record their opinions. The journals on which they write the opinions about their own teaching at the end of each teaching day or week could help overcome this problem. This situation would increase motivation and guide them through the search for the better by enabling them to become more aware of their successes and practices and also their emotions. On the other hand, it can help them question their failures and their reasons and find a way to exit (Erdoğan, 2017, p. 52).

In this study, the aim was to learn the views of teacher candidates about Teaching Practices lesson in the process of distance education through reflective journals. Thus, it would be possible to assess the effectiveness of applications regarding Teaching Practices course in the process of distance education. So, it is thought that it would be a model for both practice teachers and instructors.

METHOD

Research Model

In this study which was conducted to display how teacher candidates reflect their creative thinking skills within school practice course, attitudes of teacher candidates towards teaching practice course in the process of distance education were presented through reflective journals kept by teacher candidates weekly. Case study method, one of the qualitative research methods, was used in this study in order to monitor weekly processes of 4th grade students attending teaching practice course and explain their progress for getting detailed, profound and interpretive information. In the study, case study method, one of the qualitative research methods, was used. The basic feature of case study method is to study one case or a few cases in detail. The factor regarding a case (environment, individuals, events, processes etc.) are analyzed with an integrative approach and the focus is on how they affect the case and how they are affected by the case (Yıldırım & Şimşek, 2013). The diaries written by the pre-service teachers are expressed as a single case in terms of showing their reflective thoughts. It is important to investigate the current situation in depth with the opinions

obtained from the teacher candidates and to reveal how the participants of the research are affected by the situation.

Research Group

In this study, it was aimed at learning the opinions of Turkish Language teacher candidates about Teaching Practice course in the process of distance education through reflective journals. Within the scope of the research, the opinions of 14 senior students who were attending Teaching Practice course in the Department of Turkish Language Education at the Muallim Rifat Faculty of Education in Kilis 7 Aralık University through Spring term of 2020-2021 educational year were gathered about distance education through reflective journals. The participants include: 7 female and 7 male teacher candidates. Teacher candidates participating the research were chosen on a volunteer basis. The names of participant teacher candidates were kept confidential based on research ethic and teacher candidates were coded as P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P14. Teacher candidates who had completed their Teaching Practices in schools with similar structure were effective in order to determine the sample group. In the study, all the rules stated to be complied with within the scope of "Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive" were complied with. None of the actions under the title of "Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics" were used. Ethics Committee permission information:

Name of the committee that made the ethical evaluation: Kilis 7 Aralık University Rectorate

Date of ethical evaluation decision: 05/05/2021

Number of meetings: 2021/15

Data Collection Tool

Data was collected through ten semi-structured interview questions developed by the researcher in order to determine the opinions of teacher candidates attending teaching practice course in the process of distance education about writing reflective journals. In the semi-structured interview method, the researcher can make the interview more profound by asking similar or sub-questions according to the progress of the interview based on the questions that are previously prepared by the researcher (Türnüklü, 2000, p. 547). It is important to get deeper opinions in order for assessing the present situation. Within the process of developing interview questions, relevant literature review was conducted. Semi-structured interview questions were shaped by the views of three field experts. After making arrangements based on the opinions of experts, structure and internal validity was provided. Questions regarding the research were written on the journals by teacher candidates and the journals were collected at the end of the process.

Data was collected through ten semi-structured interview questions that were developed by the researcher and shaped by the views of three area experts. The teacher candidates were asked to write the questions about the research to their journals and the journals were collected at the end of the process.

The research was conducted with 4th grade students who were attending Turkish Language Teaching Practices class at Muallim Rifat Faculty of Education in Kilis 7 Aralık University through Spring Semester of 2020-2021 educational year. The research included 14 students, 7 male and 7 female students.

Implementation Process of the Research

The study group which includes 4th grade teacher candidates attending Teaching Practice course at the Department of Turkish Language Education at the Muallim Rifat Faculty of Education in Kilis 7 Aralık University was informed about the study and 14 students were included into the study on a volunteer basis. Student candidates attended the classes weekly in their practice schools through distance education and they were asked to write answers for semi-structured interview questions that were prepared by the researcher to their journals. The research questions were like this:

1. Does the theoretical information you get through 4-year education process coincide with your experiences at practice?
2. Are students interested in lessons? What would you do to increase their interest as a teacher candidate?
3. Do you feel yourself ready to be a teacher academically?
4. Do you handle certain feelings like anxiety, fear etc. while you are teaching?
5. What differences would it make if you teach face-to-face rather than teach online?
6. Which methods do you benefit from in order to provide classroom management?
7. What are your observations regarding student-teacher interaction in the process of distance education?
8. Evaluate your experiences while implementing educational methods and technics in terms of their positive and negative aspects.
9. What contributions did practice teacher's teaching process make to your teaching experience?
10. Make peer evaluation based on the presentations of your friends in the group at Teaching Practices course.

Analysis of Data

The collected data could be expressed in a more comprehensive way for readers by collecting around specific concepts and themes through content analysis (Yıldırım and Şimşek, 2013). The data collected in this study was analyzed by using content analysis method. The data that was collected in the research was analyzed through content analysis method. "The main purpose of content analysis is to reach concept and relationships which would enable to explain the data. In content analysis, the data is subjected to a detailed process." (Yıldırım & Şimşek, 2013, p. 242). In order to analyze data, MAXQDA 2020 qualitative analysis program was used. Codes and themes were created by using interview data collected from the participants. For providing reliability of

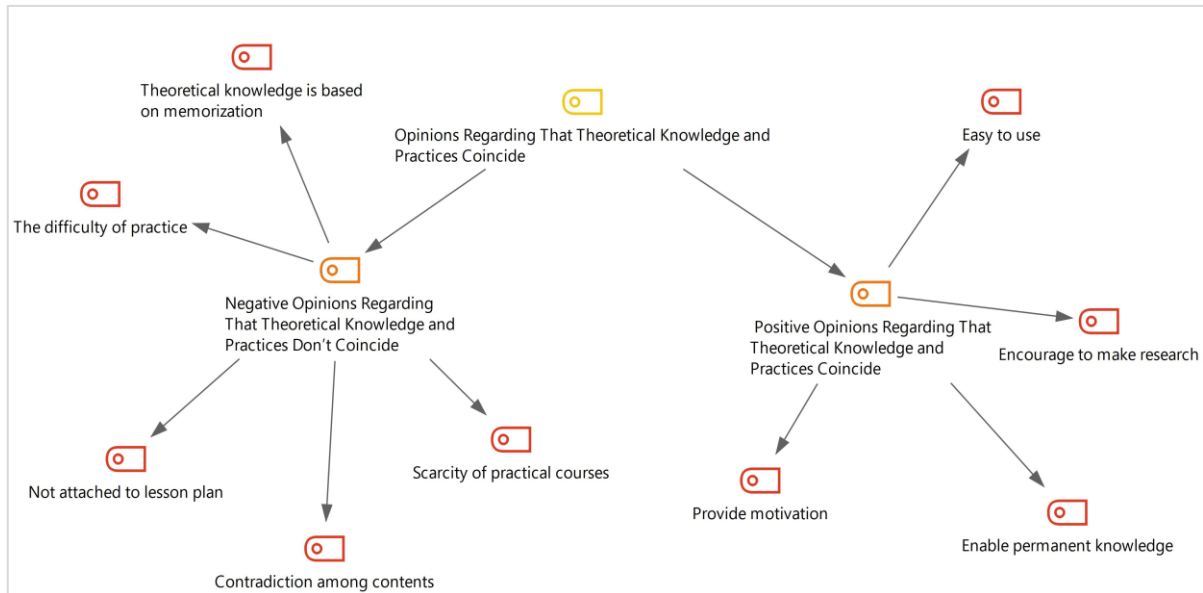
the codes and themes, codes were conducted by two separate researchers. Codes and themes were presented in the findings section.

The problem situation of the study was the opinions of Turkish teacher candidates about the Teaching Profession through reflective diaries in the distance education process. In the light of this problem, the following sub-problems were reached:

1. What is the overlap between theoretical knowledge and practical knowledge?
2. What are the student profiles like?
3. Are teacher candidates professionally competent?
4. Can pre-service teachers' emotions be controlled?
5. Should the Teaching Practice be face-to-face or remotely?
6. Is student-teacher interaction sufficient?
7. Is there an opportunity to use different teaching methods and techniques in the teaching process?
8. Does the practice teacher contribute to their professional development?
9. Are their peers academically competent?

FINDINGS

Findings Overlap of Information In Practice With Theoretical Information

Figure 1. Overlap Of Information In Practice With Theoretical Information.

The views regarding that theoretical information and the experiences in practice coincide are presented in Table 1:

Table 1. Positive Opinions Regarding That Theoretical Knowledge and Practices Coincide.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Easy to use	1	20
Enable permanent knowledge	1	20
Encourage to make research	2	40
Provide motivation	1	20
Total	5	100

35 % of teacher candidates stated positive opinions regarding that theoretical knowledge and practices coincide. Easy to use (20 %), enabling permanent knowledge (20 %), encouraging to make research (40 %) and providing motivation (20 %) are positive opinions by teacher candidates. Some opinions of teacher candidates regarding that the knowledge of students that is acquired through 4-year educational life coincide with the experiences at Teaching Practices are like this:

“P2: Yes, it coincides in general. If we don’t have knowledge, we can’t practice. When you practice, they become permanent.”

“P3: They do coincide. I practice the knowledge I got. When I practice them, the students like it and they get motivated.”

“P7: I can say that my theoretical knowledge coincides with classroom management. I can apply my knowledge on classroom management in practice.”

“P9: They coincide; I do research before each lesson for not teaching anything wrong to students. I learned this knowledge at school but I conduct research. Sometimes the classes of students could be different and I take it into consideration.”

“P10: Theoretical knowledge helps for practice.”

Some teacher candidates stated negative opinions regarding that theoretical knowledge doesn’t coincide with practice. These opinions are presented in Table 2:

Table 2. Negative Opinions Regarding That Theoretical Knowledge and Practices Don’t Coincide.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Scarcity of practical courses	2	22.2
Contradiction among contents	2	22.2
Not attached to lesson plan	1	11.1
The difficulty of practice	2	22.2
Theoretical knowledge is based on memorization	2	22.2
Total	9	100

64.28 % of teacher candidates considered that theoretical knowledge doesn’t coincide with practices. They showed some reasons for this such as the scarcity of practical courses (22.2 %), the contradiction among

contents (22.2 %), not being attached to lesson plan (11.1 %), the difficulty of practice (22.2 %) and the fact that theoretical knowledge is based on memorization (22.2 %). Some opinions of teacher candidates regarding that their knowledge of 4-year school life doesn't coincide with applications in Teaching Practices are:

"P1: I cannot say they coincide. Because the subjects in practice and the subjects we studied at university are different. Sometimes theoretical knowledge is forgotten but if it was practice, it would be permanent."

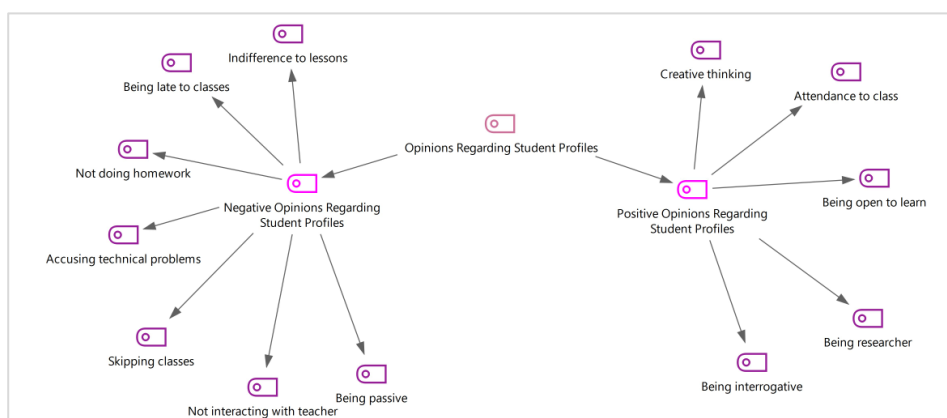
"P4: They don't coincide completely. The content of theoretical courses might contradict with the information in the content of practical courses. Although we learned some grammatical concepts and information differently at university, we need to teach them in accordance with SSPC (Student Selection and Placement Center) format differently in practice."

"P5: Theoretical knowledge and practical knowledge doesn't coincide. For instance, subjects aren't taught in accordance with the steps of a lesson plan. In general, lessons were taught casually. However, the importance of sticking to a lesson plan was underlined for 3 semesters at school."

"P11: Although we have seen that certain parts of the courses we studied at 4-year education are useful, these parts are quite minor. Practice area requires quite a lot experience but during our education they didn't focus on practical applications much because of crowded classes, circumstances or student reluctance etc. So, many theoretical things become useless."

The opinions regarding student profiles were presented in Figure 2. When we analyze Figure 2, there are codes about negative student profiles such as being late for class, being indifferent to class, not doing homework, using technical problems as an excuse, being passive, not communicating with students and skipping class besides positive student profiles like being interrogative, participating classes, creative thinking, being researcher and open to learning in the process of distance education according to the opinions of teacher candidates attending Teaching Practices course.

Regarding Student Profiles

Figure 2. Opinions Regarding Student Profiles.

Positive opinions regarding student profiles are presented in Table 3:

Table 3. Positive Opinions Regarding Student Profiles.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Attendance to class	1	20
Creative thinking	1	20
Being interrogative	1	20
Being researcher	1	20
Being open to learn	1	20
Total	5	100

35.71 % of teacher candidates stated positive opinions regarding student profiles. Besides, attending to class (20%), creative thinking (20%), being interrogative (20%), being researcher (20%) and being open to learn (20%) are the opinions of teacher candidates. Some of the positive opinions regarding student profiles are like this:

“P2: In spite of distance education, the attention is not bad. Using activities in lessons is fun for them so it takes more attention. Participation to lessons is increasing. Thus, I’d rather use activities than give a lecture.”

“P3: Sometimes students might give different answers and I watch them in surprise as a teacher candidate. Even sometimes I cannot think. They ask questions all the time such as, ‘Teacher, why is it like that?’”

“P6: Students like research assignment a lot and I give them such assignments.”

“P13: I want to state that I met real bright students during my internship. As intern teachers, it enabled us to feel interested in and excited about lessons and also provided a chance to give more information to students. I witnessed that when the environment and circumstances were appropriate, students were really inclined to learn. In order to increase their interest and also not to lose their enthusiasm, I chose to start the lesson firstly by asking a few remarkable questions. Of course, it can be done with a video, a piece of music or a picture. In order to keep student attention alive during the lesson, I tried to teach lessons by making them active. When that enthusiasm covered the whole class, we were under the spell of learning. Supporting the lesson with different materials, giving students a chance to ask questions, listening to them patiently and providing feedbacks were among my efforts.”

Negative opinions regarding student profiles are presented in Table 4:

Table 4. Negative Opinions Regarding Student Profiles.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Being passive	2	22.2
Skipping classes	2	22.2
Not interacting with teacher	1	11.1
Accusing technical problems	1	11.1
Not doing homework	1	11.1
Being late to classes	1	11.1
Indifference to lessons	1	11.1
Total	9	100

64.28 % of teacher candidates stated negative opinions regarding student profiles. They gave some reasons for this such as their being passive (22.2%), skipping classes (22.2%), not interacting with teacher (11.1%), accusing technical problems (11.1%), not doing homework (11.1%), being late to classes (11.1%) and being indifferent to lessons (11.1%). Some negative opinions of teacher candidates regarding student profiles are like this:

“P1: The students stay distant to lessons as a result of distance education, and they don’t want to contribute to lessons as they are generally passive. They don’t do homework. I try to attract their attention with videos and visuals that I prepared before in order to provide their contribution. I have a chat with them on the topics they are into.”

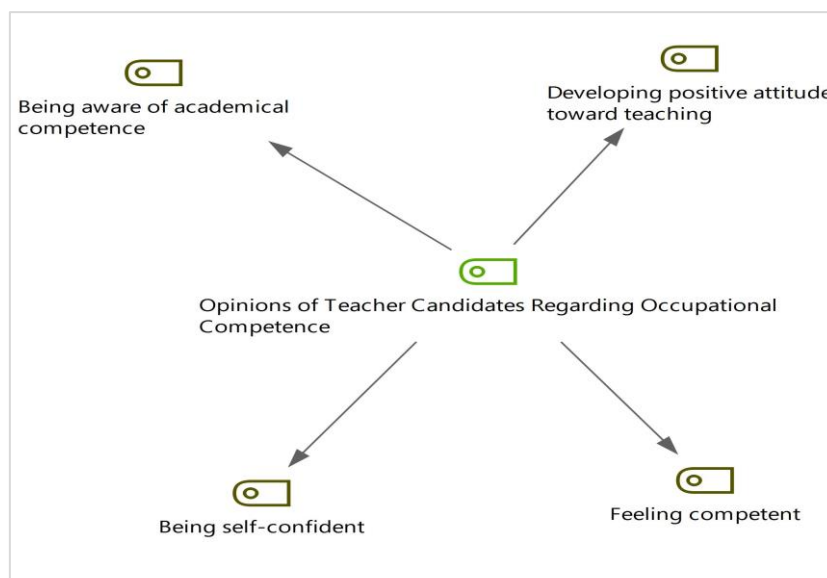
“P4: Not all students contribute to lessons as a result of distance education. Besides, it is difficult as teacher-student interaction is little. In order to keep their attention alive, I can benefit from different activities.”

“P5: Most of the students aren’t interested in lessons in the process of distance education. When teacher asks a question, they give answers such as their microphone is broken.”

“P8: Students either come late or they don’t attend at all, and they are indifferent.”

The codes that were collected through opinions of teacher candidates regarding their occupational competence were presented in Figure 3. It was concluded that teaching practice course in the process of distance education had influence on teacher candidates in terms of recognizing their academical competence, developing positive attitude towards teaching occupation, feeling self-confident and self-sufficient.

Findings of Teacher Candidates Regarding Occupational Competence

Figure 3. Opinions of Teacher Candidates Regarding Occupational Competence.

Teacher candidates' opinions regarding occupational competence are presented in Table 5:

Table 5. Opinions of Teacher Candidates Regarding Occupational Competence.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Feeling competent	6	42.85
Developing positive attitude toward teaching	2	14.28
Being self-confident	3	21.42
Being aware of academical competence	3	21.42
Total	14	100

According to Table 5, we see that all teacher candidates (100%) are aware of their occupational competence. Teacher candidates declared opinions on subjects such as feeling competent (42.85%), developing positive attitude toward teaching (14.28%), being self-confident (21.42%), being aware of academical competence (21.42%) which Show that they are aware of their occupational competence. Some opinions of teacher candidates regarding their occupational competence are like this:

“P1: I feel it but there are some parts to be completed.”

“P2: Yes, I feel it. Although I have some deficiencies, I love teaching.”

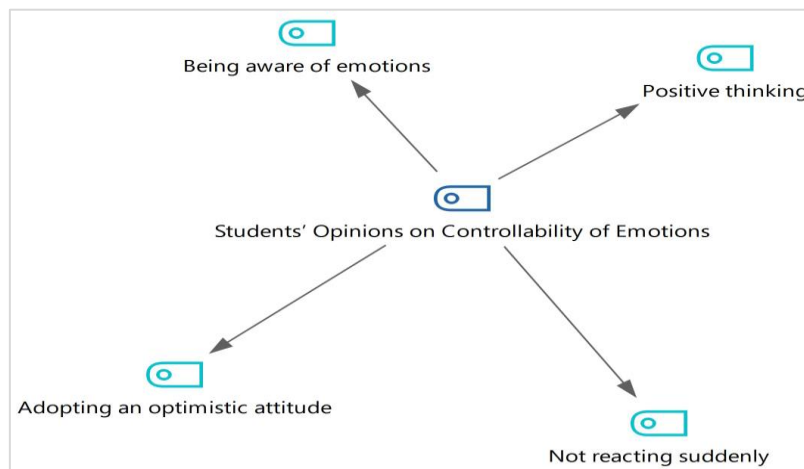
“P4: Yes, I feel it. I want to do my job. I see that I can do this job by practicing.”

“P8: Because of pandemic I was generally a spectator during my internship and it bothered me. However, chatting with students after lessons in the last few weeks changed my mind and I could feel myself as a real teacher.”

“P14: This internship was our first teaching experience. From this point of view, it was proud for me to be appreciated by both responsible teacher and our instructor at the faculty. However, from my point of view, I should have closed my eyes in order not to see my deficiencies. Although we are still in the process of learning, it is really proud to see how far we have come firstly thanks to our teachers and then our efforts-thanks God. But a teacher should never say that he is perfect. Like all people, a teacher should always be ready and open to learn. I know that there is a long way in front of me and hopefully I will do my best.”

The codes that were obtained in accordance with opinions of teacher candidates attending teaching practice course through distance education about controlling their emotions were presented in Figure 4. Based on the opinions of teacher candidates: some codes were created as being aware of their emotions, positive thinking, adopting an optimistic attitude and avoiding sudden reactions.

Findings Student Opinions Regarding Controllability Of Emotions.

Figure 4. Student Opinions Regarding Controllability of Emotions.

Table 6. Students’ Opinions on Controllability of Emotions.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Positive thinking	3	21.42
Not reacting suddenly	2	4.28
Adopting an optimistic attitude	4	28.57
Being aware of emotions	5	35.71
Total	14	100

According to Table 6, all the teacher candidates (100%) stated their opinions regarding controllability of emotions. Besides, positive thinking (21.42%), not reacting suddenly (14.28%), adopting an optimistic attitude (28.57%) and being aware of emotions (35.71%) are the opinions of teacher candidates. Some positive opinions of teacher candidates on controllability of emotions are like this:

“P4: Yes, I do because transferring something to them is more important than my emotions.”

“P6: Although they are intense at first, I can suppress my feelings in time. It decreases when I start to talk to student. I try to think positively at such times.”

“P8: Yes, I can handle them. Despite I get a little anxious at the beginning of a lesson, my anxiety, fear and stress decrease when I start to talk.”

“P10: As for now, it is easy to handle fear and anxiety because of distance education. In class environment I would try to handle these feelings. When I feel too anxious, I wait for a while in order not to make a mistake.”

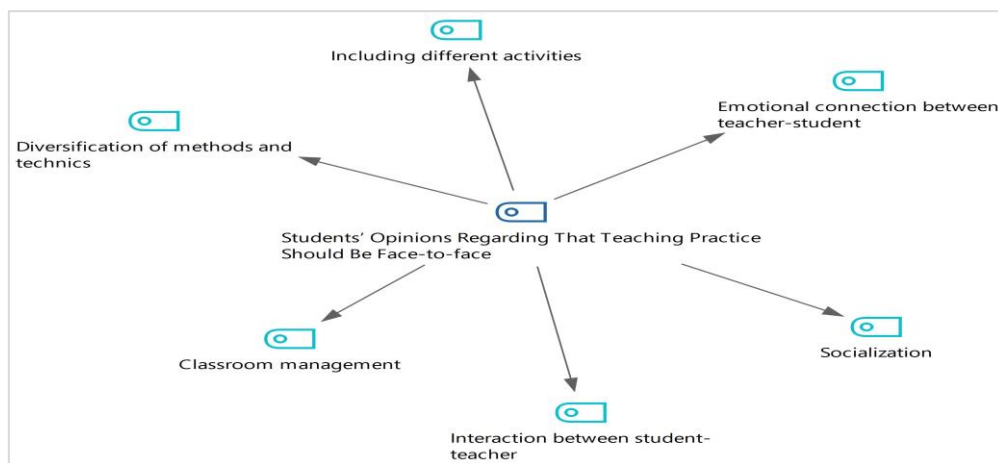
“P11: I feel excited before I start a lesson but it fades away automatically. I don’t want to lose this excitement. I need excitement for this job.”

“P12: Of course, I feel excited but I’m aware of my emotions. I am becoming a teacher and these are normal.”

“P14: This is our first teaching experience and I’ve noticed that in fact, what causes anxiety in me is grade anxiety. In other words, someone observes me while I’m doing something and I will be graded based on this. When I was alone with students and I noticed that I didn’t feel any stress, anxiety or excitement, I tried to apply this situation to whole internship period; and I guess I’m over it. Especially, when I felt that in the last few weeks I didn’t feel any anxiety before or during the lesson, I can say that this job created a passion in me because I felt that I started and finished the lessons with happiness, peace and a sweet excitement.”

The codes obtained in accordance with the opinions of teacher candidates about that teaching practice course during distance education period should be face-to-face: including different activities, creating an emotional connection between student-teacher, diversifying methods and technics, classroom management, socialization and student-teacher interaction. They were presented in Figure 5.

Findings The Necessity That Teaching Practice Should Be Face-To-Face

Figure 5. The Necessity That Teaching Practice Should be Face-to-face.

Table 7. Students’ Opinions Regarding That Teaching Practice Should Be Face-to-face.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Emotional connection between teacher-student	2	14.28
Socialization	4	28.57
Interaction between student-teacher	3	21.42
Classroom management	1	7.14
Diversification of methods and technics	2	14.28
Including different activities	2	14.28
Total	14	100

According to Table 7, all teacher candidates (100%) stated that Teaching Practices should be face-to-face. Besides, building an emotional connection between teacher and student (14.28%), socialization (28.57%), interaction between student and teacher (21.42%), classroom management (7.14%), diversification of methods and technics (14.28%) and including different activities (14.28%) are among the views of teacher candidates. Some opinions of teacher candidates regarding that Teaching Practices should be face-to-face.

“P2: I’m sure participation would be more. And also, we could apply different methods and technics.”

“P5: I would use different methods and technics while teaching a lesson. Making eye contact with students would make it easier to understand them and increase the interaction between teacher and student.”

“P8: When teachers and students see each other, they become closer; a student who loves his teacher would be more successful. This is not the case in distance education.”

“P11: I could enhance eye contact. I could walk in the class and develop classroom management.”

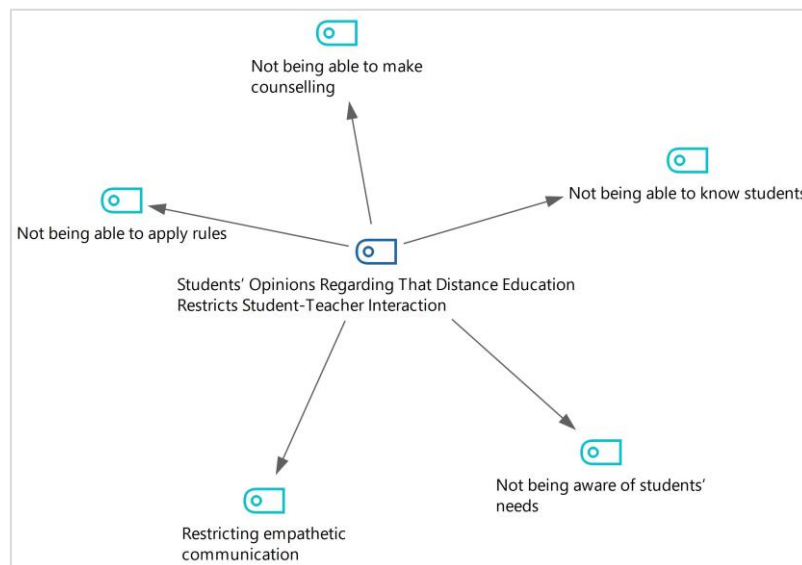
“P12: Now we try to enable students to participate in a lesson just by asking questions. If it was face-to-face teaching, I would use different methods, technics and materials and increase their level of interest. Also, we don’t see the student in this process rather we only hear their voices. Of course, they don’t see us, either. It decreases the quality of communication. If it was face-to-face education, there would be more effective communication.”

“P13: If I had been able to face-to-face teaching practice, I would have used practical activities in class. Because distance education doesn’t provide such an opportunity. In distance education we generally use activities based on giving a lecture. But if it had been face-to-face education, we could have done activities based on games, experiments, observations in classroom.”

“P14: Firstly, I wouldn’t want to do Teaching Practices online. When our advisor teacher left the decision to us for 2 weeks at the beginning of our internship, I said that I wanted to go on face-to-face education definitely. I was able to experience it at least for a while. Classroom environment is completely different at this point. I think cyber world is a senseless platform where we are dependent on internet connection and if this internship was face-to-face, it would be more different by any measure both for us and students. Having that experience would make great contributions in terms of anxiety and stress management.”

During distance education period, lessons were taught online as there was no face-to-face education. The codes obtained from the opinions of teacher candidates who attend teaching practice course in this period about the fact that student-teacher interaction is limited during distance education period were presented in Figure 6. The codes are: being unable to counsel, not applying rules, being unable to know students better, being unable to recognize student needs and restricting empathic communication.

Findings The Fact That There is Limited Student-Teacher Interaction During Distance Education Period

Figure 6. The Fact That There is Limited Student-Teacher Interaction During Distance Education Period.

Table 8. Students’ Opinions Regarding That Distance Education Restricts Student-Teacher Interaction.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Not being able to know students	4	28.57
Not being aware of students’ needs	2	14.28
Restricting empathetic communication	1	7.14
Not being able to apply rules	4	28.57
Not being able to make counselling	3	21.42
Total	14	100

According to Table 8, all teacher candidates stated that distance education restricted student-teacher interaction. Furthermore, not being able to know students (28.57%), not being aware of students’ needs (14.28%), not being aware of students’ needs (14.28%), restricting empathetic communication (7.14%), not applying rules (28.57%) and not being able to make counselling (21.42%) are the opinions of teacher candidates. Some opinions of teacher candidates regarding that distance education restricts student-teacher interaction are like this:

“P6: There is little interaction. In general, it is teacher-centered and the teacher couldn’t get to know the students well enough because of distance education. The teacher only knows the names and it restricts teacher- student interaction.”

“P7: I think that there is little student-teacher interaction. It is not like face-to-face education. Teachers don’t know what students want. If it was face-to-face education, teacher would understand the expectations of students by looking at their gesture even if they didn’t speak. Teachers would help and guide them.”

“P8: If we were in face-to-face education environment, students come to class first and wait for the teacher. However, in distance education everything falls on the teacher. The teacher starts online sessions and waits for

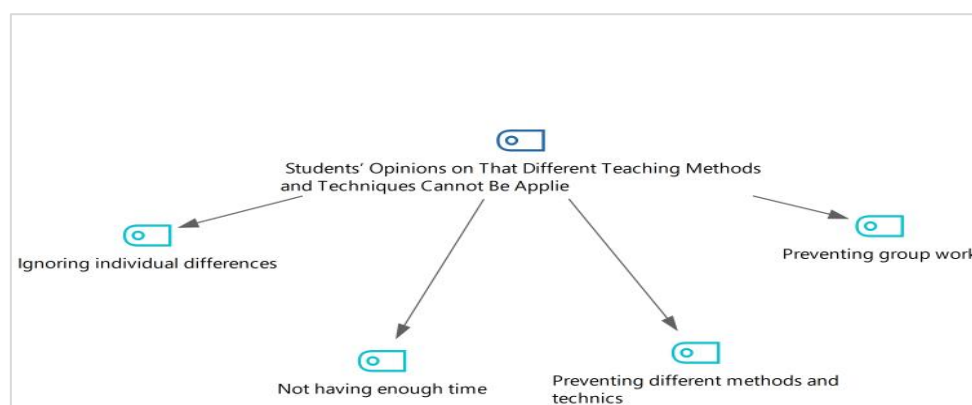

students to come. The teacher might get angry when students don't turn on webcams or answer. There may be family issues that don't allow a student to turn on the camera at that time. So, the teacher cannot understand the student as he doesn't see or know what's happening."

"P9: It is a bit weak because as teachers we cannot see exactly what the students are busy with at that moment. Teacher aren't able to give any punishment to students who don't do homework, thus, I can say that it prevents classroom management rules from being conducted."

The codes obtained in accordance with the opinions of teacher candidates about the fact that during distance education period teacher candidates couldn't apply various methods and technics were presented in Figure 6. The codes are: ignoring individual differences, lack of time, restricting group work and being unable to apply various methods and technics.

Findings Being Unable to Apply Various Educational Methods and Technics

Figure 7. Being Unable to Apply Various Educational Methods and Technics.

Table 9. Students' Opinions on That Different Teaching Methods and Techniques Cannot Be Applie.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Preventing group work	1	7.14
Preventing different methods and technics	7	50
Not having enough time	4	25.57
Ignoring individual differences	2	14.28
Total	14	100

According to Table 9, all teacher candidates (100%) stated opinions regarding that distance education created problems in terms of applying educational methods and technics. Besides, preventing group work (7.14%), preventing different methods and technics (50%), not having enough time (25.57%) and ignoring individual differences (14.28%) are the opinions of teacher candidates. Some opinions of teacher candidates regarding that different teaching methods and techniques cannot be applied are like this:

“P3: I didn’t witness any positive impression about educational methods and technics in distance education. We couldn’t apply methods and technics based on group cooperation as there was little participation. In fact, it was more restrictive.”

“P7: I don’t have any positive views about it because I couldn’t use any other technics except question-answer and giving a lecture. Thus, it caused the lessons to be monotonous and boring. I could address to only one intelligence area and I had to ignore individual differences by using one method and technic. Distance education process is impossible to apply different methods and technics.”

“P9: I wasn’t able to use educational methods and technics because of distance education. Also, there wasn’t enough time.

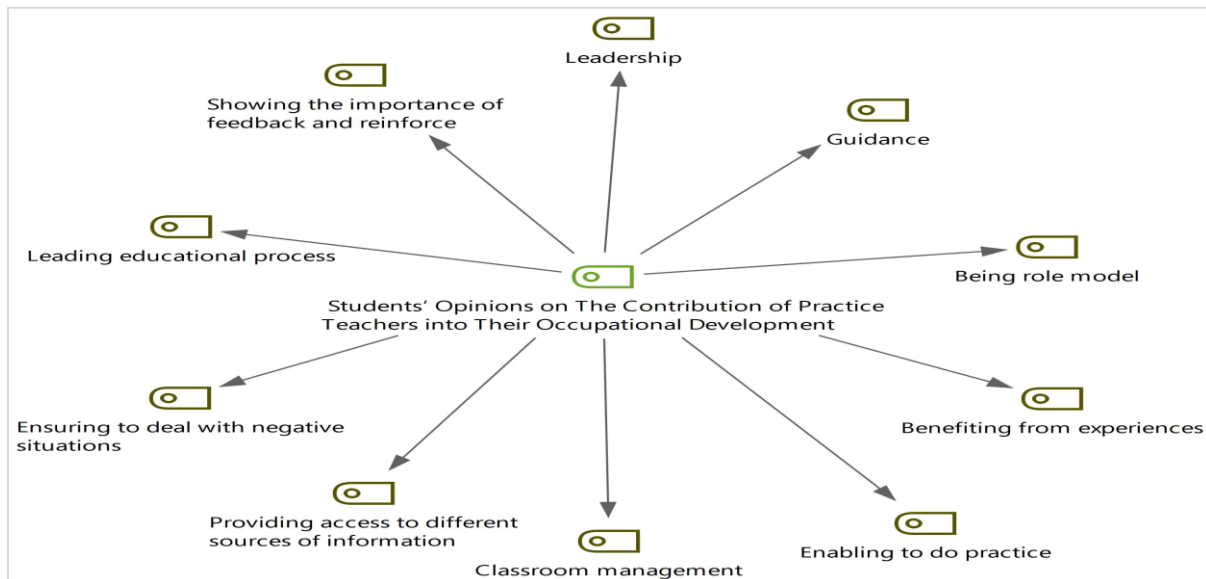
“P10: I will explain it with an example. It is extremely difficult to apply demonstration method in distance education. Unfortunately, different methods and technics couldn’t be applied effectively. Expository teaching method and question-answer technic were used mostly. Unfortunately, individual differences were ignored. Lectures weren’t effective. The only thing I can say is that it is easy to give theoretical lectures.”

“P11: Unfortunately, the methods are limited because of distance education that was conducted on Zoom. In general, it is not healthy to make an assessment.”

“P14: Unfortunately, distance education didn’t allow us to use various educational principles and methods. At the end of my lesson, it took even 2 lessons to apply “fishbone” technic which would normally take 15-20 minutes. Assuming that other lessons also had problems about it, I can say that distance education was insufficient and included only lessons based on lecturing and question-answer methods.”

The codes obtained in accordance with the opinions of teacher candidates about the influence of practice teachers on their occupational development during distance education period were presented in Figure 7. These codes are: being a model, guidance, underlying the importance of feedback and reinforcers, guiding educational process, counselling, providing practice, classroom management, accessing information in different ways and learning to handle difficult situations.

Findings Contribution of Practice Teachers on Their Occupational Development

Figure 8. Contribution of Practice Teachers on Their Occupational Development.

Table 10. Students’ Opinions on The Contribution of Practice Teachers into Their Occupational Development.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Leadership	2	14.28
Being role model	1	7.14
Benefiting from experiences	2	14.28
Guidance	2	14.28
Classroom management	1	7.14
Enabling to do practice	1	7.14
Providing access to different sources of information	2	14.28
Ensuring to deal with negative situations	1	7.14
Leading educational process	1	7.14
Showing the importance of feedback and reinforce	1	7.14
Total	14	100

According to Table 10, all teacher candidates (100%) stated opinions regarding the contribution of practice teachers into their educational development. Besides, leadership (14.28%), being a role model (7.14%), benefiting from experiences (14.28), guidance (14.28%), classroom management (7.14%), enabling to do practice (7.14%), providing access to different sources of information (14.28%), ensuring to deal with negative situations (7.14%), leading educational process (7.14%) and showing the importance of feedback and reinforcer (7.14%) are the opinions of teacher candidates. Some opinions of teacher candidates regarding the contribution of practice teachers into their occupational development are like this:

“P1: In general, practice teacher was experienced and led us.”

“P2: I learnt how to give a lecture by listening to the practice teacher. It affected my lecturing process positively.”

“P4: Our practice teacher was a guide for me in terms of his interaction with students and his attitude toward lessons. Based on my observations and the knowledge I acquired during my education, I gave lectures and I put myself into my teacher’s shoes. I followed the lessons with pleasure and I’m sure that I will be a teacher as good as him.”

“P5: I gained insight on how to manage classroom management and I was able to apply it. I learnt that I had to help students on source books to study. The teacher would do revision on the previous lesson and ask questions to students before practice.”

“P9: There is a great difference between university education and practice. The atmosphere there is different. Every day you have a new experience.”

“P11: I learnt how to use the system and acquired information on providing classroom management in this process from my practice teacher. I want to be like him and I like my profession even more.”

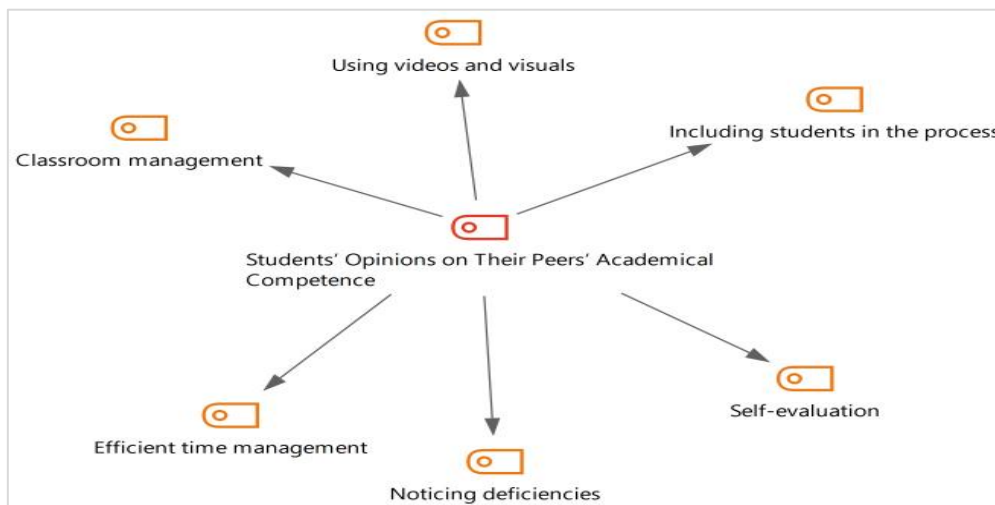
“P12: Our teacher had great contributions. At the first week, he gave lectures and he provided us with information on how to interact with students and based on what we would give lectures.”

“P13: My practice teacher teaches well. So, the students are active through the lesson. He always provides feedback to students. He makes us to think about how to handle a problem in the class. He is the one who makes me love teaching.”

“P14: We learnt how to teach a lesson and interact with students through watching practice teacher while he was in the process of teaching. While the practice teacher was teaching, he used online materials: and it was a role model for us on how and when to use online materials. Thanks to the process of teaching by practice teacher, we managed to have an effective lesson by providing feedback to students, giving equal voice to students, using online materials and other materials efficiently. We have access to our teacher whenever we want.”

The codes obtained from the opinions of teacher candidates about academical competence of their peers during distance education period were presented in Figure 8. These codes are: using videos and visuals, recognizing their weaknesses, including students into the process, classroom management and using time efficiently.

Findings Student Opinions Regarding Academic Competence of Their Peers

Figure 9. Student Opinions Regarding Academic Competence of Their Peers.

Table 11. Students' Opinions on Their Peers' Academic Competence.

	Frequency (f)	Percentage (%)
Including students in the process	2	14.28
Self-evaluation	3	21.42
Noticing deficiencies	2	14.28
Classroom management	2	14.28
Efficient time management	1	7.14
Using videos and visuals	4	28.57
Total	14	100

According to Table 11, all teacher candidates (100%) stated opinions regarding their peers' academic competence. Furthermore, including students into the process (14.28%), making self-evaluation (21.42%), noticing deficiencies (14.28%), classroom management (14.28%), efficient time management (7.14%) and using videos and visuals (28.57%) are opinions of teacher candidates. Some opinions of teacher candidates regarding their peers' academic competencies are like this:

"P1: All my students do their best to increase interaction by using presentations, videos and visuals. We have a successful process."

"P2: I listened to my friends while they were teaching a lesson. I became less excited while listening to them. They taught well. They managed to create more efficient lessons with videos."

"P3: My friends did their best. They cared about their presentations a lot despite distance education. They were using videos and presentations about lessons."

"P6: I think that my friends were successful at teaching a lesson."

“P8: All my friends in the group were calm while teaching. They tried to provide student participation. They were able to teach lessons smoothly in general.”

“P11: It was also highly important to be interacted with group friends in group work. There were many points that we learnt from each other individually. Based on the presentations of my friends, I had a chance to assess my own presentation and notice my deficiencies.”

“P13: Based on our last experiences, I can say that they used time efficiently.”

“P14: We taught a lesson as 2 persons at 2 different days in teaching practice. My friend in the practice group was talkative, friendly, academically well-equipped but always open to development, s/he liked interacting with children and always had excitement for this profession. I can say that during this period we spent time often by talking about how to plan and teach lessons better with him/her. Even though I just felt a bit excited for the first 5 minutes of the lesson, s/he never let it become a bad situation, on the other hand, s/he was a person who always prejudiced the situation in favor and handled it with academical knowledge. We have a long way, many things to learn and we are ready. Hoping that we would be worth it...”

CONCLUSION and DISCUSSION

In this study, the opinions of teacher candidates about the influence of reflective journal activities in teaching practice course during distance education period were discussed. The views of teacher candidates about the effectiveness of teaching practice course during distance education period were cited through reflective journals. The study was structured on the opinions about whether theoretical information coincide with practice or not, student profiles, occupational competence of teacher candidates, controllability of emotions, the necessity of face-to-face education, limited student-teacher interaction at distance education period, being unable to apply various educational methods and technics, contribution of practice teachers on their occupational development and academical competence of their peers.

In the study by Akkoyunlu et al (2016), the aim was to determine the opinions of teacher candidates regarding reflective journal activities that were used in Teaching Practices course. The study was designed as case study and the opinions of 20 teacher candidates were collected through the forms containing 6 open-ended questions. Besides, 3 teachers were interviewed in order to find out the effect of reflective journals on work life. According to research findings, teacher candidates expressed that thanks to reflective journals they had the chance to evaluate themselves holistically, watch their own improvement, acquire a critical point of view, gain the feeling of responsibility and develop their writing skills. On that sense, it has similar points with the results of this study. Even though teacher candidates directed the class under the control of practice teacher, they took responsibility and evaluated their improvement with a critical point of view. For instance, one of the teacher candidates stated that at the beginning of the semester s/he was too excited and had problems in controlling emotions but in time s/he overcame it and managed to handle negative situations.

In the study by Koç & Yıldız (2012), the aim was to assess Teaching Practices course based on the journals that were written by students. Teacher candidates were asked to keep journals about their practices at the end of each practice day. As a result of the analysis, it was concluded that at the dimensions of practicing, planning, teaching process, classroom management of teaching profession and with the divergence between learning-teaching approaches, teacher candidates experienced problems because of unstructured teaching practices, they learnt crucial things at these dimensions and practice teachers didn't provide enough help to them. In the regarding research and this study, teacher candidates were asked to assess Teaching Practices course through the journals they had written. It had similar points with this study in this respect; while the practices were conducted face-to-face in classroom environment in the regarding study, in this study they were conducted online. The studies are different in this aspect. In the regarding study the results were that they didn't strictly attach to lesson plans in practice schools and there was divergence between learning and teaching approaches. These results are also valid for this study. Some of the teacher candidates declared that teachers were teaching lessons based on Behavioral Approach in practice schools and they didn't strictly attach to lesson plans. In the regarding study, it was determined that teacher candidates learnt a great deal at the practice period, and there is a similar result in our research, too. Teacher candidates stated that even in distance education Teaching Practices course taught them a lot and enabled them to conduct practice. Finally, while it was concluded that practice teachers didn't provide enough help to teacher candidates in the regarding research, in this study all teacher candidates expressed that practice teachers provided so much help in terms of either personal or occupational development. The result of the is different in this aspect.

In the study conducted by Cao & Henderson (2020), diary-keeping habits of graduate students studying in the field of social sciences for an academic year were investigated and it was concluded that diary research was neglected especially in higher education institutions. Since the participants are higher education students, it is similar to this study. Participants in this study also kept a diary for the first time during their four-year education life. This shows that diary keeping should be increased in the educational environment.

In the study by Ekiz (2006) it was aimed to learn the opinions of primary school teacher candidates about how they perceived themselves and others during teaching practice through reflective journals. Data was collected through practice files that were prepared by 43 teacher candidates in a 14-week period and after teaching practices. The first part in the file contained observation and reflections of teacher candidates after each lesson they taught; the other part included their observations and reflections on their peers' lessons. According to research findings, it was concluded that teacher candidates explained all positive and negative situations about educational process clearly in their reflective journals. Because its research object is teacher candidates, there is a similarity with this study. It shows similarity with this study as teacher candidates expressed positive and negative situations about educational process objectively. Because also in this study teacher candidates not only mentioned about positive student profiles but also negative student profiles. While talking about their satisfaction about practice teacher, they didn't avoid stating that their knowledge from university period conflicted with the knowledge in practice schools.

In this study the aim was to learn the opinions of Turkish Language teacher candidates regarding Teaching Practices course in the process of distance education through reflective journals. these are the results of the research after the analysis:

1. A great deal of teacher candidates (64.25%) stated that theoretical knowledge and the experiences in practice don't coincide. The reasons are that there is a lack of practice in courses during school, university knowledge and school content don't coincide, they don't stick to lesson plans in practice schools and it is difficult to practice. Other teacher candidates (35%) think that theoretical knowledge and practice coincide to a large extent as "theoretical knowledge makes it easier to practice, it makes knowledge to become permanent and it encourages research".
2. Some of (35.71%) teacher candidates expressed positive opinions on teacher profiles. They were content with some qualifications of students like "participation, creative thinking, being interrogative, being researcher and being open to learn". A great part of teacher candidates (64.28%) declared negative opinions because of some reasons such as being passive, skipping classes, not interacting with teacher, blaming technical problems and not doing homework.
3. It was concluded that all teacher candidates (100%) considered themselves competent in terms of their occupation. Teacher candidates declared that they were aware of their occupational competence in terms of feeling competent, developing positive attitude toward teaching, being self-confident and being aware of academical competence.
4. It was concluded that all teacher candidates (100%) were able to control their feelings while teaching a lesson. Teacher candidates stated that they were successful at positive thinking, not reacting suddenly, adopting an optimistic attitude and being aware of emotions.
5. All teacher candidates (100%) considered that Teaching Practices course had to be face-to-face. They presented some reasons such as "socialization, interaction between student-teacher, classroom management, diversification of methods and technics and including different activities".
6. All teacher candidates (100%) thought that distance education restricted teacher-student interaction. They declared their opinions that Teaching Practices had to be face-to-face and they experienced some situations like "not being able to know students, not being aware of students' needs, restricting empathetic communication, not to be able to apply rules and not being able to make counselling".
7. All teacher candidates (100%) considered that distance education created problems in applying educational methods and technics. They thought that distance education wasn't appropriate for constructivist approach because of situations like "preventing group work, preventing different methods and technics, not having enough time and ignoring individual differences".
8. All teacher candidates (100%) declared that practice teachers made contribution to their occupational development. They stated that practice teachers were useful in terms of "leadership, being role model, benefiting from experiences, guidance, classroom management, enabling to do practice,

providing access to different sources of information, ensuring to deal with negative situations, leading educational process and showing the importance of feedback and reinforcer”.

9. All teacher candidates (100) found their peers academically competent. Because they considered that the candidates were successful at “including students in the process, self-evaluation, noticing deficiencies, classroom management, efficient time management and using videos and visuals”.

RECOMMENDATIONS

1. The vast majority of students think that theoretical knowledge and what is encountered in practice do not match. It can be recommended to focus on applications in school lessons.
2. The vast majority of students are not satisfied with the teaching practice course being taught via distance education. Although the theoretical lessons are done by distance education, it can be suggested that the Teaching Practice course be face-to-face.
3. It can be suggested to use reflective diaries in other lessons.

ETHICAL TEXT

In this article, the journal writing rules, publication principles, research and publication ethics, and journal ethical rules were followed. The author is responsible for all kinds of violations related to the article. Ethics committee approval of the study was obtained from Kilis 7 Aralık University Ethics Committee before starting the study (Decision No: 05/05/2021/15).

Author Contribution Rate: The researcher’s contribution rate in this study is 100%.

REFERENCES

- Ahlatçioğlu, M.E. (2020). *Yansıtıcı günlük yazımının sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı düşünme eğilimlerine ve yansıtma düzeylerine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kastamonu Üniversitesi.
- Akkoyunlu, B., Telli E., Çetin, N.M. & Dağhan G. (2016). Öğretmen eğitiminde yansıtıcı günlüklere ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(4), 312-330. <https://doi.org/10.17569/tojqi.60515>
- Aktaş, Ş. & Gündüz, O. (2002). *Yazılı ve sözlü anlatım: kompozisyon sanatı*. Akçağ Yayınları.
- Cao, X. & Henderson, E. F. (2020). The interweaving of diaries and lives: diary-keeping behaviour in a diary-interview study of international students’ employability management. *Qualitative Research* 1 –17.
- Demirci E. (2016). *İlköğretim 7. sınıf fen ve teknoloji dersi yaşamımızdaki elektrik ünitesinde öğrenci günlüklerinin kullanımının öğrencilerin üst bilişsel beceri gelişimine ve başarılarına etkisi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi.
- Ekiz, D. (2006). Kendini ve başkalarını izleme: sınıf öğretmeni adaylarının yansıtıcı günlükleri. *İlköğretim Online*, 5(1), 45-57.

- Erdoğan, İ. (2017). *Yansıtıcı düşünmenin din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamalarına katkıları*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Göğüş, B. (1978). *Orta dereceli okullarımızda Türkçe ve yazın eğitimi*. Gül Yayınları.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Pegem Akademi.
- Kavcar, C., Oğuzkan F., & Aksoy, Ö. (2003). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Anı Yayıncılık
- Kırnik, D. (2010). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin öğrenci başarısına etkisi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Koç, C. & Yıldız, H. (2012). Öğretmenlik Uygulamasının yansıtıcıları: Günlükler. *Eğitim ve Bilim*, 37(164), 223-236.
- Kozan, S. (2007). *Yansıtıcı düşünme becerisinin kaynak tarama ve rapor yazma derslerindeki etkisi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Köksal, K. (2001). *Okuma Yazmanın Öğretimi*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Mertler, C. A. (2006). *Action research: Teachers as researchers in the classroom*. Sage Publications.
- Özbay, M. (2011). *Türkiye adalet akademisi hâkim ve savcı adaylarının yazma becerileri*. Kalkan Ofset.
- Özbek, G. (2014). *Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerileri: Bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi] Akdeniz Üniversitesi.
- Polat, S. & Uslu, M. (2012). Fen ve teknoloji dersinde üstbiliş stratejilerine dayalı öğretim uygulamasının 5. sınıf öğrencilerinin erişilerine etkisi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (5)3, 27-42.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Anı Yayınları.
- Travers, C. (2011). Unveiling a reflective diary methodology for exploring the lived experiences of stress and coping. *Journal of Vocational Behavior*, 79, 204-216.
- Travers, C., Schneider, J., Perry-Young, L., Wilkinson, S., Scales, K. & Pollock, K. (2020). Using a reflective diary method to investigate the experiences of paid home care workers caring for people with dementia. *Home Health Care Management & Practice*, 32(1) 10 –21.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, (24), 543-559.
- URL1: <https://sozluk.gov.tr/>
- URL2: <https://sozluk.gov.tr/>
- Ustabulut, M.Y. (2019). *Yansıtıcı düşünme becerileri eğitimin yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenler ve Türkçe öğretimi üzerindeki etkisi* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

YANSITICI GÜNLÜKLERİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE KULLANIMI: ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI

öz

Türkçe öğretmeni adaylarının, uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulamasına ilişkin görüşlerini yansıtıcı günlüklerle öğrenmeyi amaçlayan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırma, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Türkçe eğitimi bölümünde okuyan 14 öğrenciyle yürütülmüştür. Çalışmanın veri toplama aracı araştırmacı tarafından hazırlanan 10 yarı yapılandırılmış görüşme sorularından oluşmuştur. Görüşme sorularına ilişkin 3 Türkçe eğitimi uzmanından görüş alınmış ve sorulara son şekli verilmiştir. Öğrencilere görüşme soruları haftalık olarak verilmiş ve konuyla ilgili görüşlerini günlüklere yazmaları istenmiştir. 10 hafta sonunda öğrencilerden günlükler toplanmış ve elde edilen veriler içerik analiziyle incelenmiş ve kodlamalar yapılmıştır. Öğretmen adaylarından elde edilen verilerden hareketle; teorik bilgilerle uygulamadaki karşılaşılanların örtüştüğüne yönelik olumlu görüşler, teorik bilgilerle uygulamadaki karşılaşılanların örtüşmediğine yönelik olumsuz görüşler, öğrenci profillerine ilişkin olumlu görüşler, öğrenci profillerine ilişkin olumsuz görüşler, öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerine ilişkin görüşler, duyguların kontrol edilebilirliğine ilişkin öğrenci görüşleri, Öğretmenlik Uygulamasının yüz yüze olması gerektiğine ilişkin öğrenci görüşleri, uzaktan eğitimin öğrenci-öğretmen etkileşimini kısıtlılığına ilişkin öğrenci görüşleri, farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin uygulanamadığına ilişkin öğrenci görüşleri, uygulama öğretmeninin mesleki gelişimlerine katkısına ilişkin öğrenci görüşleri, akranlarının akademik yeterliliklerine ilişkin öğrenci görüşlerine ilişkin kategoriler oluşturulmuş ve tablolarda sunulmuştur. Çalışmada; öğretmen adaylarının hem kendilerini hem de akranlarını akademik olarak yeterli buldukları, uzaktan eğitim sürecinin farklı yöntem ve teknik kullanımını sınırlandırdığı, öğrenci-öğretmen etkileşimini kısıtladığı, uygulama öğretmenlerinin mesleki anlamda gelişmelerini sağladığı, Öğretmenlik Uygulamasının uzaktan değil yüz yüze olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Uzaktan eğitim, öğretmenlik uygulaması, günlük, yansıtıcı günlük.

GİRİŞ

Yazma, Türkçe Sözlük'te "Söz ve düşünceyi özel işaret veya harflerle anlatmak" şeklinde tanımlanır (URL1). Sever (2004, s. 21) yazmayı; insanların tecrübelerini, deneyimlerini, duygu ve düşüncelerini, görerek ya da okuyarak öğrendiklerini yazı ile anlatım yolunu ifade etmektir, şeklinde tanımlayarak yazmanın belli bir birikim gerektirdiğine vurgu yapmıştır. Yazma denilen kavram aslında duygu, düşünce veya bir olayı yazıyla anlatmayı sağlayan (Özbay, 2011; Göğüş, 1978) önemli bir araçtır. Kavcar vd. (2003, s. 12) "Duygu, düşünce, görüş ve hayallerin, düzenli biçimde açık, canlı ve çarpıcı bir anlatımla yazılı olarak ortaya konulmasıdır" şeklinde tanımlayarak etkili bir yazma metninin özelliklerini belirtirken; Aktaş & Gündüz (2002, s.61) "Yazılı anlatım, her türlü olay, düşünce, durum ve duyguları, dili en güzel şekilde kullanarak, belli bir plan dâhilinde başkalarına ve yarınlara ulaştırmaya, böylece kalıcılığı sağlamaya imkân veren araç olarak tanımlanabilir" sözleriyle bilginin kayıt altına alınmasında ve geleceğe taşınmasında önemli bir rol üstlendiğine dikkat çekmiştir. Güneş (2007, s.159) ise yazmayı beyinde yapılandırılan bilgilerin yazıya dökülmesi şeklinde açıklayarak ederek yazmanın hem bilgiye dayalı olduğuna hem de zihinsel bir süzgeçten geçirilmesi gerektiğine dikkat çeker.

Araştırmacılar yazmanın duygu ve düşüncelerin aktarılmasını sağlayan önemli bir araç olduğuna, bilginin kalıcılığına imkân vermesine, iletişim kurmayı sağlamasına, belli bir birikim gerektirmesine ve yazmanın zihinsel boyutuna vurgu yapmıştır.

Yazmanın uygulanma aşamasında üç boyut vardır. Bunlar bilişsel, duyuşsal ve devinişseldir:

- Bilişsel boyut; öğrencinin bilgiyi edinmesi, kavraması, mantıksal düşünmesi ve akıl yürütmesi ve son aşamada zihinsel bir süzgeçten geçirmesi süreçlerinden oluşur.
- Duyuşsal boyut, yazılı anlatımın yalınlığı, cümlelerin birbirleriyle uyumlu oluşu, yazının okunaklığı olarak ifade edilir.
- Devinişsel boyut, yazı yazma materyallerinin ve yazmada görevli olan motor kaslarının koordinasyonudur (Köksal, 2001, s. 7).

Yazma işleminin bu üç boyutundaki gelişmişlik düzeyi, yazılan yazıların nitelikli olmasında oldukça önemlidir. Devinişsel boyutta öğrencilerin zamanla gerekli yeterliliğe ulaşması beklenirken; bilişsel ve duyuşsal boyutta öğrencilerin yazma becerilerini hedeflenen düzeyde kazanmaları mümkün olabilir. Duyuşsal boyut içerisindeki yazma istek, kaygı ve tutum gibi duygusal durumlarla birlikte bilişsel boyuttaki yazmayla ilgili zihinsel olgunluğa erişme, öğrencilerin yazma becerilerini kullanabilme derecelerindeki temel etkenler olabilir.

Yazma becerisinin gelişiminde önemli rol oynayan günlük, edebî bir nitelik taşımaktadır. Günlük kelimesi Güncel Türkçe Sözlük'te "Günü gününe tutulan hatıra, günce, muhtıra; günü gününe tutulan anı yazısı veya bunları içine alan eser, günce" şeklinde tanımlanmaktadır (URL2). Günlük denildiği zaman okul yıllarında öğretmenin yönlendirmesiyle tutulan ancak devamı gelmeyen defterler akla gelmektedir. Ancak eğitim ortamında tutulan günlükler, öğrencilerin kendi öğrenmelerini değerlendirmelerini, neyi ne kadar öğrendiklerinin bilincinde

olmalarını ve öğrendikleriyle ilgili duygu ve düşüncelerini yazılı olarak ifade etmelerini sağlar. “Söz uçar, yazı kalır.” atasözünden çıkarım yapılarak bilginin kayıt altına alınması ve kalıcı olmasında yazmanın önemi görülmektedir. Stresli durumlara başa çıkmanın bir yolu da günlük tutmaktır çünkü günlük tutmak kendini yansıtmının en saf biçimidir (Travers, 2011, s. 206). “Günlükler tamamen kişisel bir düşünme sürecini başlatmanın en kolay yoludur. Her dersten sonra derste neler olduğu hakkında bir deftere notlar alınır. Gözlemler ile ilgili sorular sorularak günlük yazmaya başlanabilir. Ayrıca yazan kişinin duyguları ve öğrencilerin gözlenen tepkileri günlüklerde ayrıntılı olarak tarif edebilir” (Özbek, 2014, s. 29).

Öğrencilerin öğrendiklerini kendi bakış açılarına göre değerlendirmeleri, neyi ne kadar öğrendiklerini ifade etmeleri, konuyla ilgili kendi cümlelerini kurabilmeleri önemlidir. Hatta derste işlenenleri kendi ifadeleriyle dile getiren öğrencilerin konuyu anladığı söylenebilir. Yazarak çalışmak öğrenmenin kalıcı olmasını sağlar çünkü yazmak için önce ne yazacağını düşünmek, kuracağı cümleyi öğrenilenlerin hepsini harmanlayarak beyinde yapılandırılması gerekir. Günlük yazma çalışmasının yazım kurallarını, anlatım düzgünlüğünü ve paragraf bilgisini geliştirici yönü de olduğunu söylenebilir (Polat & Uslu, 2012, s. 38).

Öğrenci günlükleri, öğrencilerin üst bilişsel becerilerini geliştiren bir uygulama olarak karşımıza çıkar. Öğrenciler, öğrenci günlüklerinde ders öncesinde, ders sırasında ve ders sonrasında öğrenme süreçleriyle ilgili tüm aşamaları kayıt altına alırlar. Bu da öğrencinin öğrenme sürecinde ne yaptıkları ya da neyi yapamadıklarıyla ilgili birinci kaynaktan veri alınmasını sağlar (Demirci, 2016, s. 18). Yani öğrencinin kendi kendini değerlendirmesini, neyi ne kadar öğrendiğinin bilincinde olmasını sağlar.

Günlükler bireysel gözlemlere, duygulara, tepkilere, yorumlara ve açıklamalara ulaşmada faydalı olabilirler (Yıldırım & Şimşek, 2013, s. 339). Günlük tutmak, kişinin işlerini anlamlandırmasını, yazma sürecinden keyif almasını ve daha bilinçli olmasını sağlar (Travers vd., 2020, s. 16). Öğretmenin öğrencinin günlüklerini okuduğunu varsayarsak öğretmenin kendisini ve öğretim sürecini değerlendirmesini, kendisinden kaynaklanan eksikleri gidermesini sağlar. Aynı zamanda öğrenci, dersle ilgili düşüncelerinin ve beklentilerinin farkına varır. Bu günlükler sayesinde araştırmacı, öğrencilerin o günkü dersle ilgili duygu ve düşüncelerini ve sınıfta öğrendiği deneyimlerin bilincinde olur (Mertler, 2006, s. 99).

Yansıtıcı günlük, bireyin gözlemlerini ve deneyimlerini bir günlükte yazdığı ve zamanla farklı tecrübelerini ve onları ele alış şekillerini ayırt etmeyi öğreten bir yöntemdir (Kalliath & Coghlan, 2001’den akt. Erdoğan, 2017, s. 52). Ayrıca öğrencilerin kendi cümleleri ile öğrenmelerinin kapsamı ve süreciyle ilgili kişisel cevaplarını, şüphelerini, duygularını, değişen fikirlerini ve bilgilerini yansıtmalarına (Wilson & Jan, 1993’ten akt. Ustabulut, 2019, s. 92); öğrencilerin konular arasında bağlantı kurmasına, düşüncelerini harekete geçirmesine, fikirler oluşturmasına ve öğretme-öğrenme sürecinde anlamlar keşfetmesine (Ahlatçioğlu, 2020, s. 21); kendi öğrenmelerine ilişkin yansıtma yapmalarına imkân tanır (Kozan, 200, s. 25).

Öğrencilerin eğitim süreçleriyle ilgili yansıtıcı günlük tutmaları, yansıtıcı düşünmelerinde oldukça etkilidir. Yansıtıcı günlükler aracılığıyla öğrenci, kuramsal bilgi ve pratiği arasında daha üst düzeyde bir ilişki kurar; kendi

öğrenme süreçlerine ilişkin yansıtma ve değerlendirme yapar. Bu sayede yansıtma ve değerlendirmelerine ilişkin çözüm yollarını geliştirerek uygulamadaki eksikliklerini giderebilmek için planlama yapabilir (Kırnık, 2010, s. 23). Çünkü yansıtıcı günlükler, öğrencinin o günkü performansını gözden geçirerek gelecekteki uygulamalara ilişkin önlem almasını ve süreci değerlendirmesini sağlar. Aynı zamanda öğretim sürecine yansıtıcı bakmalarını sağlayarak öğrenmeye etki eden faktörlerin bilincine vararak teori ile pratik arasında bağlantı kurmasına yardım eder (Koç & Yıldız, 2012, s. 225).

Yansıtıcı günlükler yalnızca öğrenciler için değil, öğretmenler açısından da oldukça faydalıdır. Öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecinde karşılaştıkları sınırlılıklardan biri de düşüncelerini kayıt altına almaktır. Öğretim yapılan günün ya da haftanın sonunda kendi öğretimiyle ilgili düşüncelerini yazdığı günlükler bu problemi ortadan kaldıracaktır. Bu durum bir taraftan başarılarının ve uygulamalarının, bununla birlikte duygularının daha fazla farkında olmasını sağlayarak, motivasyonunu da artıracak ve daha iyisi için yol aramasına da rehberlik edecektir. Diğer taraftan da başarısızlıklarını ve bunun sebeplerini irdelemesine ve bir çıkış yolu bulmasına yardımcı olabilir (Erdoğan, 2017, s. 52).

Bu çalışmada, öğretmen adaylarının uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulaması dersine ilişkin görüşleri yansıtıcı günlükler yoluyla öğrenmek amaçlanmıştır. Bu sayede uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulamasına dersine ilişkin yapılan uygulamaların verimliliği değerlendirilmiş olacaktır. Bu sayede gerek uygulama öğretmeni, gerekse de öğretim elemanı açısından bir model olacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Öğretmen adaylarının okul deneyimi dersi kapsamında yaratıcı düşünme becerilerini nasıl yansıttıklarını ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada, öğretmen adayları tarafından haftalık olarak tutulan yansıtıcı günlükler yoluyla uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulaması dersine yönelik tutumları ortaya koyulmuştur. Çalışmada Öğretmenlik Uygulamasına katılan 4. Sınıf öğrencilerinin haftalık süreçlerini izleme ve ilerlemelerini açıklamak amacıyla ayrıntılı, derinlemesine ve yorumlayıcı bilgi sahibi olmak amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışması nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Öğretmen adaylarının yazmış olduğu günlükler onların yansıtıcı düşüncelerini göstermesi bakımından tek bir durum olarak ifade edilmektedir. Öğretmen adaylarından elde edilen görüşlerle mevcut durumun derinlemesine araştırılması ve araştırmaya katılanların durumdan nasıl etkilendikleri ortaya koyulmaya açısından önem taşımaktadır.

Çalışma Grubu

Bu çalışmada Türkçe öğretmen adaylarının uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulaması dersine ilişkin görüşleri yansıtıcı günlükler yoluyla öğrenmek amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında 2020-2021 Öğretim yılı Bahar dönemi Öğretmenlik Uygulaması dersini alan Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümünde son sınıf öğrencisi olan 14 öğrencinin yansıtıcı günlüklerle uzaktan eğitim sürecine ilişkin görüşleri alınmıştır. Araştırmaya katılan katılımcılar: 7 kız ve 7 erkek öğretmen adayından oluşmuştur. Çalışmaya katılan öğretmen adayları gönüllülük esasına bağlı olarak seçilmiştir. Araştırma etiğine bağlı kalınarak araştırmaya katılan öğretmen adaylarının isimleri gizli tutularak öğretmen adayları; K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14 olarak kodlanmıştır. Örneklem grubun belirlenmesinde benzer yapıdaki ortaokullarda Öğretmenlik Uygulaması yapan öğretmen adayları etkili olmuştur. Çalışmada, “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığındaki eylemlerden hiçbirine başvurulmamıştır.

Etik Kurul izin bilgileri:

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörlüğü

Etik değerlendirme kararının tarihi: 05/05/2021

Toplantı sayısı: 2021/15

Veri Toplama Aracı

Uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulaması dersini alan öğretmen adaylarının yansıtıcı günlük yazma uygulamasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen on yarı yapılandırılmış görüşme sorusuyla veriler toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde araştırmacı önceden hazırlanmış olduğu sorulara bağlı olarak görüşmenin akışına göre yan ve alt sorular sorarak çalışmada görüşlerin derinlemesine olmasını sağlayabilmektedir (Türnüklü, 2000, s.547). Derinlemesine görüşlere ulaşılması mevcut durumun değerlendirilmesi bakımından önem taşımaktadır. Görüşme sorularının geliştirilmesi sürecinde konuyla alakalı literatür taraması yapılmıştır. Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları üç alan uzmanın görüşleriyle şekillendirilmiştir. Uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda düzenlemeler yapıldıktan sonra yapı ve iç geçerlilik sağlanmıştır. Araştırmaya ilişkin sorular öğretmen adayları tarafından günlüklere yazdırılarak sürecin sonunda günlükler toplanmıştır.

Veri toplama aracı olarak Öğretmenlik Uygulaması dersini alan Türkçe öğretmenliği 4. Sınıf öğrencilerinin yansıtıcı günlükleri önemli bir yere sahiptir. Uzaktan eğitim sürecinde yapılan Öğretmenlik Uygulaması dersi için yansıtıcı günlüklerin içinde sunulan yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile öğretmen adaylarının uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulaması dersine yönelik tutumları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının vermiş olduğu görüşler üzerinde herhangi bir değişikliğe gidilmemiş olup görüşler doğrudan sunulmuştur.

Araştırmanın Uygulama Süreci

Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Türkçe öğretmenliği bölümü 4. sınıf Öğretmenlik Uygulaması dersini alan öğretmen adaylarına çalışma hakkında bilgilendirme yapılmış olup gönüllük esasına bağlı olarak 14 öğrenci çalışmaya dâhil edilmiştir. Öğretmen adayları uzaktan eğitim yoluyla uygulama okullarındaki derslere haftalık olarak katılmıştır. Bu süreçte öğretmen adayları her hafta araştırmacı tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme sorularının cevaplarını günlüklere yazmaları istenmiştir. Araştırmanın soruları şu şekildedir:

1. Dört yıllık eğitim öğretim sürecinde aldığınız teorik bilgilerle uygulamada karşılaştıklarınız örtüşüyor mu?
2. Öğrencilerin derse ilgileri var mı? Öğretmen adayı olarak onların ilgisini artırmak adına neler yaparsınız?
3. Akademik olarak kendinizi öğretmen olmaya hazır hissediyor musunuz?
4. Ders anlatırken heyecan, korku vb. belirgin duygularla baş edebiliyor musunuz?
5. Öğretmenlik Uygulamasını uzaktan değil, yüz yüze gerçekleştirseydiniz neler farklı olurdu?
6. Sınıf otoritesini sağlamak konusunda hangi yöntemlerden faydalanıyorsunuz?
7. Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci-öğretmen etkileşimine dair gözlemleriniz nelerdir?
8. Öğretim yöntem ve tekniklerini uygulama noktasında yaşadıklarınızı olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendiriniz.
9. Uygulama öğretmeninin dersi işleme süreci sizin öğretmenlik deneyimimize neler kattı?
10. Öğretmenlik Uygulaması dersindeki grup arkadaşlarınızın sunumlarından hareketle akran değerlendirmesi yapınız.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler içerik analizi yoluyla belli kavram ve temalar etrafında toplanıp okuyucunun anlayabileceği halde yorumlama (Yıldırım ve Şimşek, 2013) olarak ifade edilebilir. Araştırmada elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. “İçerik analizinde asıl amaç, elde edilen verilerin açıklanabilmesini sağlayacak kavram ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizinde veriler, derinlemesine bir işleme tabi tutulur.” (Yıldırım & Şimşek, 2013, s. 242). Araştırmacı içerik analizi yaparken ilk olarak kategorileri belirler ve ardından bu kategoriler önceden elde edilen bilgi, kuram ve tecrübelerle göre şekillenir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018). Verilerin analizi için MAXQDA 2020 nitel analiz programı kullanılmıştır. Katılımcılardan toplanan görüşme verilerinden kod ve temalar oluşturulmuştur. Oluşturulan kod ve temaların güvenilirliğini sağlamak amacıyla kodlamalar iki farklı araştırmacı tarafından yapılmıştır. Kodlamalar ve temalar bulgular kısmında verilmiştir.

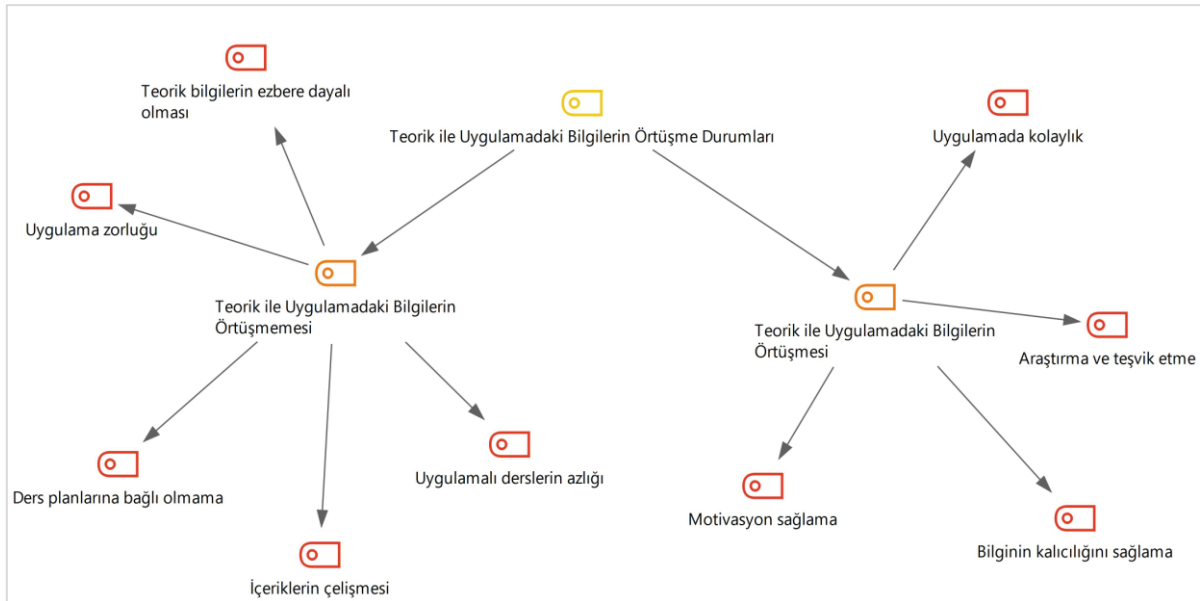

Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sürecinde yansıcı günlükler aracılığıyla Öğretmenlik Mesleğine ilişkin görüşlerinin neler olduğu çalışmanın problem durumunu oluşturmuştur. Bu problem ışığında aşağıdaki alt problemlere ulaşılmıştır:

1. Teorik bilgilerle uygulamadaki bilgilerin örtüşme durumu nasıldır?
2. Öğrenci profilleri nasıldır?
3. Öğretmen adayları mesleki olarak yeterli midir?
4. Öğretmen adayları duygularını kontrol edilebiliyor mu?
5. Öğretmenlik Uygulaması yüz yüze mi, uzaktan mı olmalıdır?
6. Öğrenci-öğretmen etkileşimi yeterli midir?
7. Öğretim sürecinde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanma imkânı var mıdır?
8. Uygulama öğretmeninin mesleki gelişimlerine katkısı var mıdır?
9. Akranları akademik olarak yeterli midir?

BULGULAR

Teorik Bilgilerle Uygulamadaki Bilgilerin Örtüşme Durumuna İlişkin Bulgular

Şekil 1. Teorik Bilgilerle Uygulamadaki Bilgilerin Örtüşme Durumu.

Şekil 1 incelendiğinde teorik olarak alınan bilgilerle uygulamalarının örtüşme durumları ortaya konulmuştur. Katılımcıların teorik bilgilerle uygulamadaki bilgilerin örtüşmesi ve örtüşmemesi üzerine ortaya koydukları düşüncelerden elde edilen kod ve temalar Şekil 1’de belirtilmiştir.

Teorik bilgilerle uygulamada karşılaşılanların örtüştüğüne ilişkin görüşler Tablo 1’de sunulmuştur:

Tablo 1. Teorik Bilgilerle Uygulamadaki Karşılaşılanların Örtüştüğüne Yönelik Olumlu Görüşler.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Uygulamada kolaylık	1	20
Bilginin kalıcılığını sağlama	1	20
Araştırma ve teşvik etme	1	20
Motivasyon sağlama	1	20
Toplam	5	100

Öğretmen adaylarından %35'i teorik bilgilerle uygulamadaki karşılaşılanların örtüştüğüne ilişkin olumlu görüş bildirmiştir. Olumlu görüş bildiren öğretmen adaylarının; uygulamada kolaylık sağlama (%20), bilginin kalıcılığını sağlama (%20), araştırma yapmaya teşvik etme (%40) ve motivasyon sağlama (%40) öğretmen adaylarının ortaya koydukları görüşlerdir. Öğrencilerin 4 yıllık eğitim hayatı boyunca öğrendikleri bilgilerin Öğretmenlik Uygulamasındaki karşılaşılanlarla örtüştüğüne yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K2: Evet genel olarak örtüşüyor. Bilgimiz olmasa uygulayamayız. Bilgileri pratik yapınca bunlar kalıcı oluyor”

“K3: Örtüşüyor. Aldığım bilgileri uygulamada kullanıyorum. Uygulama yapınca öğrenciler çok seviyor ve motivasyonları artıyor.”

“K7: Aldığım teorik bilgilerin sınıf yönetimi konusunda uyduğunu söyleyebilirim. Sınıf yönetimi kapsamında aldığım bilgileri uygulama sahasında da uygulayabiliyorum.”

“K9: Örtüşüyor, ben her dersten önce araştırma yaparım, öğrenciye yanlış bir şey anlatmamak için. Ben bunları okul hayatımda aldım ama yine de araştırırım. Bazen öğrencilerin sınıfları farklı olabiliyor, bunları da göz önünde bulundururum.”

“K10: Teorik bilgiler uygulamada yardımcı oluyor.”

Öğretmen adaylarının bazıları da teorik bilgilerin uygulamayla örtüşmediğine yönelik olumsuz görüş bildirmiştir. Bu görüşler Tablo 2’de sunulmuştur:

Tablo 2. Teorik Bilgilerle Uygulamadaki Karşılaşılanların Örtüşmediğine Yönelik Olumsuz Görüşler.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Uygulamalı derslerin azlığı	2	22.2
İçeriklerin çelişmesi	2	22.2
Ders planlarına bağlı olmama	1	11.1
Uygulama zorluğu	2	22.2
Teorik bilgilerin ezbere dayalı olması	2	22.2
Toplam	9	100

Öğretmen adaylarından %64.28'i teorik bilgilerle uygulamada karşılaşılanların örtüşmediğini düşünmektedir. Buna, uygulamalı derslerin azlığı (%22.2), içeriklerin çelişmesi (%22.2), ders planlarına bağlı olmama (%11.1), uygulama zorluğu (%22.2), teorik bilgilerin ezbere dayalı olmasını gerekçe olarak göstermişlerdir. Öğrencilerin 4 yıllık eğitim hayatı boyunca öğrendikleri bilgilerin Öğretmenlik Uygulamasındaki karşılaşılanlarla örtüşmediğine yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K1: Pek örtüştüğünü söylemem. Çünkü uygulamadaki konularla üniversitede işlediğimiz konular çok farklı. Bazen teorik bilgiler unutuluyor, uygulama olsaydı kalıcı olurdu.”

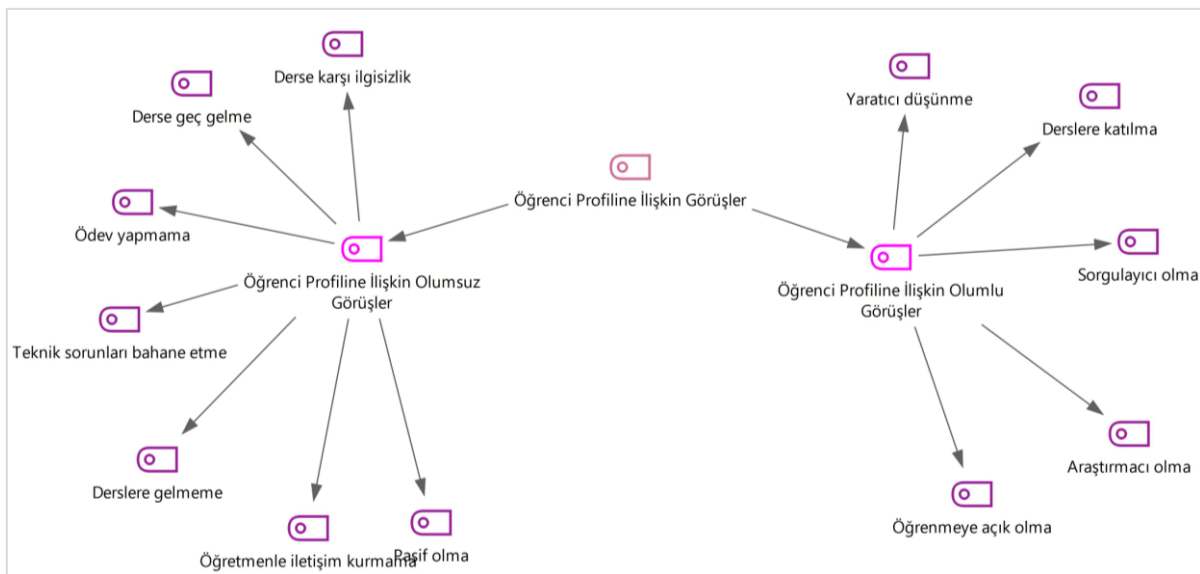
“K4: Birebir örtüşmüyor. Alınan teorik derslerin içerikleri ile uygulamada kullanılan derslerin içeriğindeki bilgiler bazen çelişebiliyor. Üniversitede öğrenilen bazı dil bilgisi kavramları, bilgileri farklı öğrenmemize rağmen uygulamada bunları ÖSYM formatında farklı anlatmamız gerekiyor.”

“K5: Teorik bilgilerle uygulamadaki bilgiler örtüşmüyor. Örneğin ders planının basamaklarını uygun bir şekilde ders anlatımı yapılmıyor. Genelde gelişigüzel bir şekilde işleniyordu. Hâlbuki ders planının basamaklarına yönelik 3 dönem boyunca bunun önemi kavratılmaya çalışıldı.”

“K11: 4 yıllık eğitimimizde aldığımız derslerin bir kısmının uygulamada işimize yaradığını görsek de bu kısım azınlık denebilecek noktadadır. Uygulama alanı çok fazla tecrübe gerektiren bir alan olduğundan eğitim sürecimizde çok fazla uygulama çalışmalarına gerek sınıf kalabalığı gerek şartlar gerekse de öğrenci isteksizliği vs. açısından yeteri kadar ağırlık verilmediğinden teoride öğrenilen pek çok şey havada kalmış uygulamada bunlardan yararlanılamamıştır.”

Öğrenci profillerine ilişkin görüşler Şekil 3’te sunulmuştur. Şekil 3 incelendiğinde Öğretmenlik Uygulaması dersi alan öğretmen adaylarından elde edilen görüşlere göre uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin sorgulayıcı olma, derse katılma, yaratıcı düşünme, araştırmacı ve öğrenmeye açık olmaları gibi olumlu öğrenci profillerinin yanı sıra derse geç gelme, derse karşı ilgisiz olma, verilen ödevleri yapmama, teknik sorunları bahane etme, pasif olma, öğrenciyle iletişim kurmama ve derse gelmeme gibi olumsuz öğrenci profillerinin olduğu ile ilgili kodlara ulaşılmıştır.

Öğrenci Profillerine İlişkin Bulgular

Şekil 2. Öğrenci Profillerine İlişkin Görüşler

Öğrenci profillerine ilişkin olumlu görüşler Tablo 3'te sunulmuştur:

Tablo 3. Öğrenci Profillerine İlişkin Olumlu Görüşler

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Derslere katılma	1	20
Yaratıcı düşünme	1	20
Sorgulayıcı olma	1	20
Araştırmacı olma	1	20
Öğrenmeye açık olma	1	20
Toplam	5	100

Öğretmen adaylarının %35.71'i öğrenci profillerine ilişkin olumlu görüş bildirmiştir. Bunun yanında derse katılma (%20), yaratıcı düşünme (%20), sorgulayıcı olma (%20) ve araştırmacı olma (%20), öğrenmeye açık olma (%20) öğretmen adaylarının ortaya koydukları görüşlerdir. Öğrencilerin öğrenci profillerine ilişkin olumlu görüşlerinden bazıları şunlardır:

"K2: Uzaktan eğitime rağmen ilgi hiç kötü değil. Derslerde etkinliklere baş vurmak onlara eğlenceli geldiğinden daha çok ilgilerini çekiyor. Derse katılım artıyor. Bu nedenle anlatımdan çok etkinlikleri ön plana alırım."

"K3: Öğrenciler bazen çok farklı cevaplar verebiliyor ve ben öğretmen adayı olarak şaşkınlıkla izliyorum. Ben bile düşünemiyorum bazen. Sürekli soru soruyorlar, 'Öğretmenim neden böyle?' diye."

"K6: Öğrenciler araştırma ödevlerini çok seviyorlar ve ben genelde araştırma ödevleri veriyorum."

"K13: İçinde bulunduğum staj dönemi boyunca gerçekten pırıl pırıl öğrencilerle bize bakan aydınlık yüzlerle karşılaştığımı belirtmek isterim. Bu hem biz stajyer öğretmenlerin derse olan ilgi ve heyecanını arttırmış hem de bizlere kendi bilgilerimizi o öğrencilere daha çok açma fırsatını sunmuştur. Öğrencilerin gerekli ortam ve koşullar sağlandığında gerçekten öğrenmeye meyilli oldukları tarafımda gözlenmiştir. Ben bu süreçte onların hem bu var olan ilgilerini üst düzeylere çıkarmak hem de sahip oldukları heyecanı kaybetmemeleri adına öncelikle dikkat çekici birkaç soruyla derse başlamayı tercih ettim. Tabi bu video, müzik belki bir resim gibi pek çok materyalle de sağlanabilir. Ders içinde öğrencilerin ilgisini canlı tutmak adına sürekli onları aktif hale getirmeye adeta paslaşarak ders işlemeye çalıştım. Zaten o ders şevki tüm sınıfı sardığında öğrenmenin büyüü hepimizi etkisi altına almış oluyordu. Değişik hazırladığım materyallerle dersin devamını desteklemek, onların soru sormalarına fırsat vermek, sabırla dinlemek, dönütler vermek de bu çabalarımın birkaçı olmuştur."

Öğrenci profillerine ilişkin olumsuz görüşler Tablo 4'te sunulmuştur:

Tablo 4. Öğrenci Profillerine İlişkin Olumsuz Görüşler

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Pasif olma	2	22.2
Derslere gelmeme	2	22.2
Öğretmenle iletişim kurmama	1	11.1
Teknik sorunları bahane etme	1	11.1
Ödev yapmama	1	11.1
Derse geç gelme	1	11.1
Derse karşı ilgisizlik	1	11.1
Toplam	9	100

Öğretmen adaylarından %64.28'i öğrenci profillerine ilişkin olumsuz görüş bildirmiştir. Buna, öğrencilerin pasif olmalarını (%22.2), derse gelmemelerini (%22.2), öğretmenle iletişim kuramamalarını (%11.1), teknik sorunları bahane etmelerini (%11.1), ödev yapmamalarını (%11.1) derse geç gelmelerini (%11.1) ve derse karşı ilgisiz olmalarını (%11.1) gerekçe göstermişlerdir. Öğretmen adaylarının öğrenci profillerine ilişkin olumsuz görüşlerinden bazı şunlardır:

“K1: Uzaktan eğitimin getirdiği durum onları derse uzak tutuyor, genel olarak pasif halde oldukları için derse katılmak istemiyorlar, ödev yapmıyorlar. Onları derse katabilmek için önceden hazırlık yapıp video ve görsellerle dikkatlerini çekmeye çalışıyorum. Hoşlandıkları konular hakkında sohbet ediyorum.”

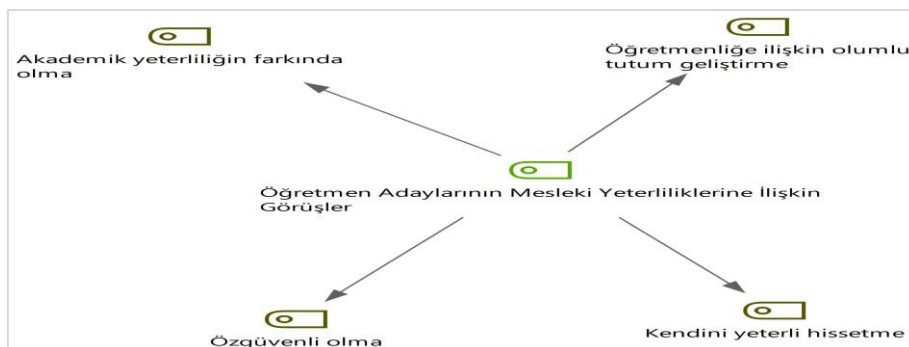
K4: Uzaktan eğitim olduğu için öğrencilerin tamamı derse katılmıyor. Ayrıca öğretmen-öğrenci etkileşimi az olduğu için zor oluyor. İlgiyerini derste canlı tutabilmek için farklı etkinliklerle ders yapabiliyorum.”

“K5: Uzaktan eğitim sürecinde sınıfın büyük çoğunluğunun derse ilgisi yok. Öğretmen soru sorduğunda mikrofonum bozuk gibi şeyler diyorlar.”

“K8: Öğrenciler derse ya gelmiyor ya da gelse de geç geliyor ve ilgisizler.”

Öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerine ilişkin görüşlerinden elde edilen kodlar Şekil 3'te sunulmuştur. Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim sürecinde almış oldukları Öğretmenlik Uygulaması dersinin öğretmen adaylarının akademik yeterliliklerini fark etmelerine, öğretmene yönelik olumlu tutum geliştirmelerine, kendilerini yeterli hissetmelerine ve özgüvenli olmalarına etki ettiği elde edilen görüşler sonucunda elde edilmiştir.

Öğretmen Adaylarının Mesleki Yeterliliklerine İlişkin Bulgular

Şekil 3. Öğretmen Adaylarının Mesleki Yeterliliklerine İlişkin Görüşler.

Öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerine ilişkin görüşler Tablo 5’te sunulmuştur:

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Mesleki Yeterliliklerine İlişkin Görüşler.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kendini yeterli hissetme	6	42.58
Öğretmenliğe ilişkin olumlu tutum geliştirme	2	14.28
Özgüvenli olma	3	21.42
Akademik yeterliliğin farkında olma	3	21.42
Toplam	14	100

Tablo 5’e göre öğretmen adaylarının tamamının (%100) mesleki yeterliliklerinin farkında oldukları görülmüştür. Öğretmen adaylarının; kendini yeterli hissetme (%42.85), öğretmenliğe ilişkin olumlu tutum geliştirme (%14.28), özgüvenli olma (%21.42), akademik yeterliliğinin farkında olma (%21.42) konularında mesleki yeterliliklerinin bilincinde oldukları yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerine ilişkin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K1: Hissediyorum ama tamamlanması gerekenler de var.”

“K2: Evet hissediyorum. Ama eksiklerim var, buna rağmen öğretmenliği çok seviyorum.”

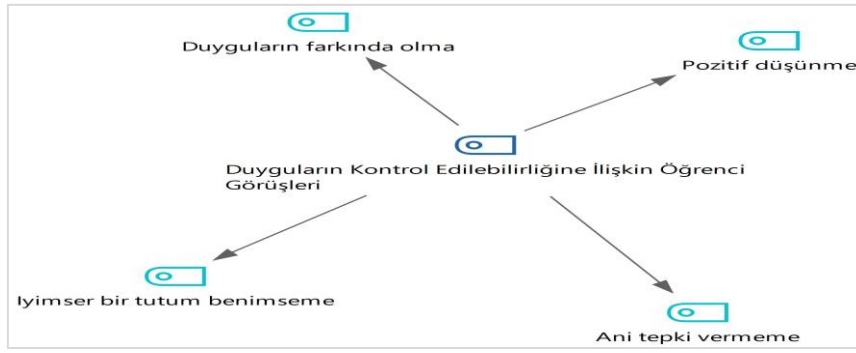
“K4: Evet hissediyorum. Mesleğimi artık icra etmek istiyorum. Pratik yaptıkça bu işi yapabileceğimi anladım.”

“K8: Pandemiden dolayı stajda genel olarak seyirci konumundaydım ve bu beni rahatsız ediyordu. Ancak son haftalar ders anlatımı yaptıktan sonra öğrencilerle bire bir iletişim kurmak tüm fikrimi değiştirdi kendimi gerçek bir öğretmen olarak hissedebildim.”

“K14: Bu staj süreci bizim ilk öğretmenlik deneyimimiz oldu. Bu açıdan baktığımda hem sorumlu öğretmenimizin hem de fakültedeki hocamızın takdirini görmek benim için gurur vericiydi. Ama kendi açımdan düşündüğümde eksikliklerimi görmemek için kendime gözlerimi kapatmam gerekirdi. Her ne kadar hala bu işin eğitim sürecinde olsak da önce hocalarımızın sayesinde sonra da kendi çabamızla - çok şükür - belli bir seviyeye geldiğimizi görmek cidden gurur vericiydi. Ama bir öğretmen asla ben oldum dememeli. Her zaman öğrenmeye açık hazır ve nazır olmalı-her insan gibi -. Bu yolda benimde kat etmem gereken çok yol olduğunu biliyorum ve bunun için de elimden geleni yapacağım inşallah...”

Uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik uygulaması dersine alan öğretmen adaylarının duygularını kontrol edebilmelerine ilişkin vermiş olduğu görüşler doğrultusunda elde edilen kodlar Şekil 4’te sunulmuştur. Öğretmen adaylarından elde edilen görüşlere göre: duygularının farkında olma, pozitif düşünme, iyimser bir tutum benimseme ve ani tepki vermeme kodları oluşturulmuştur.

Duyguların Kontrol Edilebilirliğine İlişkin Bulgular

Şekil 4. Duyguların Kontrol Edilebilirliğine Birliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri.

Tablo 6. Duyguların Kontrol Edilebilirliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Pozitif düşünme	3	21.42
Ani tepki vermeme	2	14.28
İyimser bir tutum benimseme	4	28.57
Duyguların farkında olma	5	35.71
Toplam	14	100

Tablo 6'ya göre öğretmen adaylarının tamamı (%100) duyguların kontrol edilebilirliğine ilişkin görüş bildirmiştir. Bunun yanında; pozitif düşünme (%21.42), ani tepki vermeme (%14.28), iyimser bir tutum benimseme (%28.57) ve duygularının farkında olma (%35.71) öğretmen adaylarının ortaya koydukları görüşlerdir. Öğretmen adaylarının duyguların kontrol edilebilirliğine ilişkin olumlu görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K4: Evet ediyorum çünkü onlara bir şeyler aktarabilmek benim duygularımdan daha önemli durumdadır”

“K6: İlk başlarda fazla olsa da zamanla heyecanımı bastırabiliyorum. Öğrencilerle konuşmaya başlayınca da azalıyor. Böyle durumlarda olumlu düşünmeye çalışıyorum.”

“K8: Evet baş edebiliyorum. Dersin başında biraz heyecanlı olsam da konuştuğumda heyecanım, korkum, stresim geçiyor.”

“K10: Şimdilik uzaktan olduğu için çok fazla korku, heyecanla baş etmek kolay. Sınıf ortamında olursa baş etmeye çalışırım. Çok heyecanlı olduğumda bir süre bekliyorum yanlış bir şey yapmamak için.”

“K11: Ders başlamadan önce heyecan hissediyorum ama bu heyecanım otomatik olarak gidiyor. Ders öncesindeki heyecanımın da hiç bitmemesini istiyorum. Bu mesleğe olan heyecanımın canlı olması gerekiyor.”

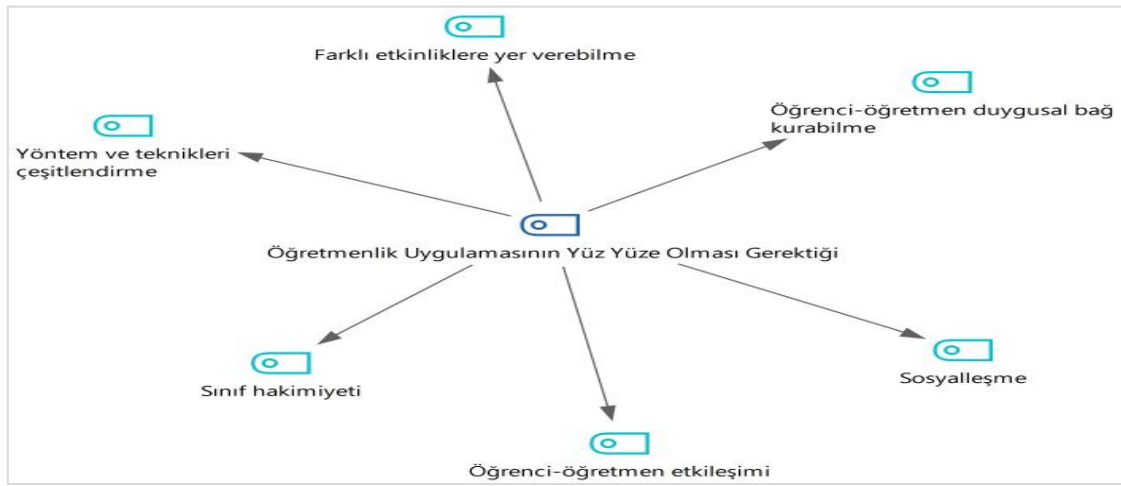
“K12: Elbette heyecan oluyor ama duygularımın farkındayım. Daha yeni öğretmen oluyorum ve bunlar normal şeyler.”

“K14: Bu ilk öğretmenlik deneyimimiz ve şunu fark ettim ki aslında bende heyecana sebep olan şey not kaygısıymış. Yani birinin yaptığım şeyi gözlüyor olması ve buna göre bana puan verecek olması. Öğrencilerle tek kaldığımda herhangi bir stres kaygı ya da heyecan yaşamadığımı fark ettiğimde aynı durumu tüm staj süresinde

uygulamaya çalıştım ve sanırım artık bunu da aştım. Özellikle son haftalarda derse hazırlanırken ya da girdiğimde hiçbir kaygı yaşamadığımı aksine mutlu huzurlu ve tatlı be dozunda bir heyecanla derse girdiğimi ve aynı şekilde çıktığımı fark ettiğimde bu iş gerçekten bende bir tutku oluşturdu diyebilirim.”

Uzaktan eğitim sürecinde gerçekleşen Öğretmenlik Uygulaması dersinin yüz yüze olması gerektiği ile ilgili olarak öğretmen adaylarından elde edilen görüşler doğrultusunda elde edilen kodlar: farklı etkinliklere yer verebilme, öğrenci-öğretmen duygusal bağ kurabilme, yöntem ve teknikleri çeşitlendirme, sınıf hâkimiyeti, sosyalleşme ve öğrenci-öğretmen etkileşimidir. Elde edilen Şekil 5’te sunulmuştur:

Öğretmenlik Uygulamasının Yüz Yüze Olması Gerektiğine İlişkin Bulgular

Şekil 5. Öğretmenlik Uygulamasının Yüz Yüze Olması Gerekliliği.

Tablo 7. Öğretmenlik Uygulamasının Yüz Yüze Olması Gerektiğine İlişkin Öğrenci Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Öğrenci-öğretmen duygusal bağ kurabilme	2	14.28
Sosyalleşme	4	28.57
Öğrenci-öğretmen etkileşimi	3	21.42
Sınıf hâkimiyeti	1	7.14
Yöntem ve teknikleri çeşitlendirme	2	14.28
Farklı etkinliklere yer verebilme	2	14.28
Toplam	14	100

Tablo 7’ye göre öğretmen adaylarının tamamı (%100) Öğretmenlik Uygulamasının yüz yüze olması gerektiğine ilişkin görüş bildirmiştir. Bunun yanında; öğrenci-öğretmen duygusal bağ kurabilme (%14.28), sosyalleşme (%28.57), öğrenci-öğretmen etkileşimi (%21.42), sınıf hâkimiyeti (%7.14), yöntem ve teknikleri çeşitlendirme (%14.28) ve farklı etkinliklere yer verme (%14.28) öğretmen adaylarının ortaya koydukları görüşlerdir. Öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulamasının yüz yüze olması gerektiğine ilişkin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K2: Katılım eminim daha yüksek olacaktı. Ve ayrıca onlarla farklı yöntem ve teknikleri uygulayabilirdik.”

“K5: Dersleri anlatırken farklı yöntem ve tekniklerle dersi işlerdim. Öğrencilerle göz göze gelmek onları anlamayı kolaylaştırırdı ve öğretmen ve öğrenci arasındaki etkileşim artardı.”

“K8: Öğretmen ve öğrenci birbirlerini görünce daha yakın olurlar, öğretmenini seven öğrenci daha başarılı olur. Uzaktan bunlar olmuyor.”

“K11: Göz temasını daha güçlü kurabilirim. Sınıfta dolaşp sınıf hâkimiyetimi geliştirdim.”

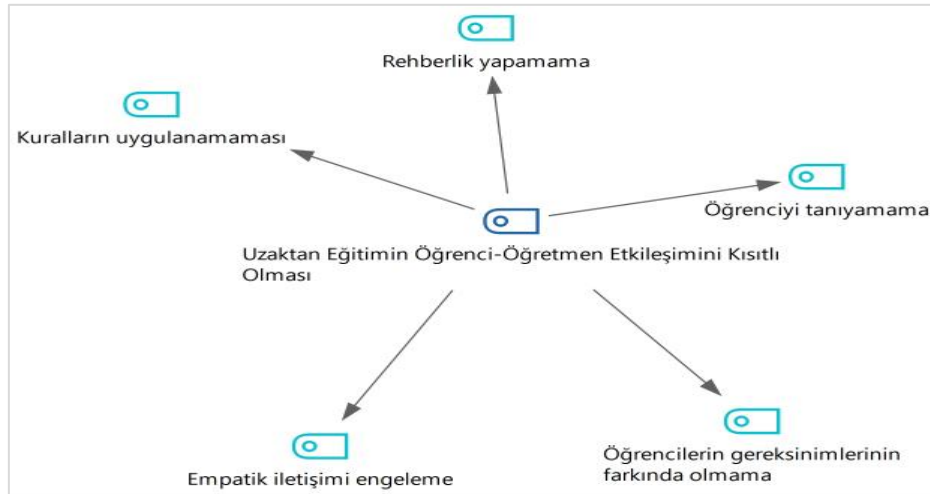
“K12: Şimdi ders esnasında öğrencileri sadece soru sorarak derse katmaya çalışıyoruz. Yüz yüze olsaydı farklı yöntem, teknik ve materyal kullanarak derse karşı olan ilgilerini daha çok artırabiliriz. Ayrıca bu süreçte öğrencileri görmüyoruz sadece seslerini duyuyoruz. Tabi onlar da bizi göremiyor. Bu durum iletişimin kalitesini düşürüyor. Yüz yüze olsaydı daha etkili iletişim kurulurdu.”

“K13: Öğretmenlik Uygulamasını yüz yüze gerçekleştirseydim öğrencilere sınıf içinde uygulamalı etkinlikler yaptırırdım. Çünkü uzaktan eğitim böyle bir fırsat sunmamaktadır. Uzaktan eğitimle daha çok anlatmaya dayalı sunuş yoluyla etkinlikler gerçekleştiriyoruz. Ancak yüz yüze eğitim olsaydı sınıf içerisinde oyun, deney, gözleme dayalı etkinlikler de yapabilirdik.”

“K14: Öncelikle Öğretmenlik Uygulamasını hiç online yapmak istemezdim. Sorumlu hocamız staja başladığımız ilk 2 hafta bu kararı bize bıraktığında kesinlikle yüz yüze eğitimde devam etmek istediğimi söylemiştim ve 2 hafta da olsa o havayı solumak nasip olmuştu. Sınıf ortamı bu noktada cidden çok farklı. Sanal âlem elinizin ulaşmadığı sesimizin yetmesinin İnternete bağlı olduğu duygusuz bir mecra bence ve eğer bu staj süreci yüz yüze olsaydı hem bizim için hem de öğrenciler için durum her açıdan çok daha farklı olurdu. O sahne veya tahtanın tozunu yutmak tecrübe, heyecan, stres adına hepimize çok daha iyi yaşantılar katardı eminim ki.”

Uzaktan eğitim sürecinde eğitimin yüz yüze olmamasından dolayı dersler çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte Öğretmenlik Uygulaması dersi alan öğretmen adaylarının uzaktan eğitim sürecinde öğrenci-öğretmen etkileşiminin kısıtlı olmasına bağlı olarak vermiş oldukları görüşlerden elde edilen kodlar Şekil 6’da sunulmuştur. Elde edilen kodlar: rehberlik yapamama, kuralların uygulanaması, öğrenciyi tanıyamama, öğrenci gereksinimlerinin farkında olamama ve empatik iletişimi engellemedir.

Uzaktan Eğitimde Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminin Kısıtlı Olmasına İlişkin Bulgular

Şekil 6. Uzaktan Eğitimde Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminin Kısıtlı Olması.

Tablo 8. Uzaktan Eğitimin Öğrenci-Öğretmen Etkileşimini Kısıtlılığına İlişkin Öğrenci Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Öğrenciyi tanıyamama	4	28.57
Öğrencilerin gereksinimlerinin farkında olmama	2	14.28
Empatik iletişimi engelleme	1	7.14
Kuralların uygulanamaması	4	28.57
Rehberlik yapamama	3	21.42
Toplam	14	100

Tablo 8'e göre öğretmen adaylarının tamamı (%100) uzaktan eğitimin öğrenci-öğretmen etkileşimini kısıtladığına ilişkin görüş bildirmiştir. Bunun yanında; öğrenciyi tanıyamama (%28.57), öğrencilerin gereksinimlerinin farkında olamama (%14.28), empatik iletişimi engelleme (%7.14), kuralların uygulanamaması (%28.57) ve rehberlik yapamama (%21.42) öğretmen adaylarının ortaya koydukları görüşlerdir. Öğretmen adaylarının uzaktan eğitimin öğrenci-öğretmen etkileşimini kısıtladığına ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K6: Az bir iletişim vardır. Genel olarak öğretmen merkezlidir, öğretmen uzaktan eğitim olduğu için öğrencileri yeteri kadar tanıyamıyor. Sadece isimlerini biliyor, bu da öğretmen ve öğrencinin etkileşimini engelliyor.”

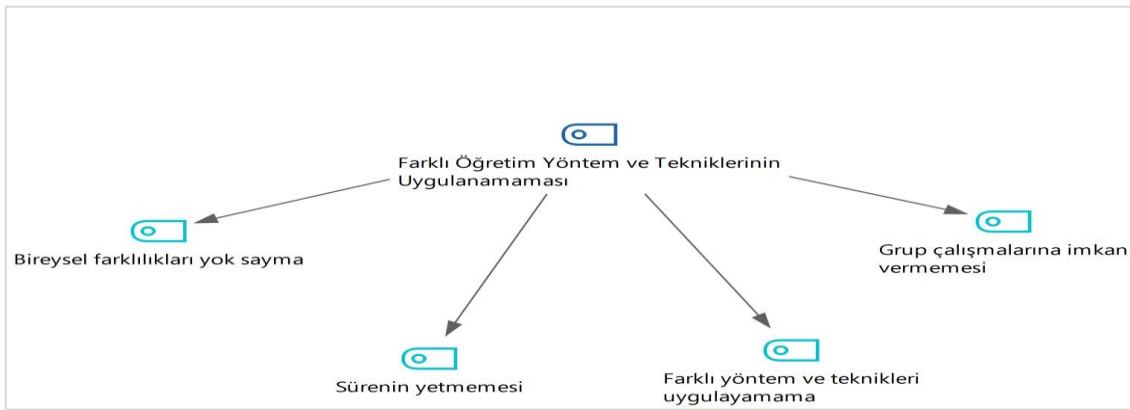
“K7: Öğrenci-öğretmen etkileşiminin az olduğunu düşünüyorum. Yüz yüze eğitim gibi değil. Öğretmen öğrencilerin ne istediğini bilmiyor, yüz yüze olsaydı öğrenci söylemese bile jest ve mimiklerinden öğrencilerin beklentilerinin farkında olacaktı. Onlara yardım edecek ve yol gösterecekti”

“K8: Yüz yüze eğitim ortamında olsaydık önce derse öğrenci gelip öğretmeni bekleyecekti. Uzaktan eğitimde ise iş öğretmene düşüyor. Öğretmen yayını açarak öğrencilerin gelmesini bekliyor. Öğrenci kamerayı açmadığında ya da cevap vermediğinde öğretmen sinirlenebiliyor. Öğrencinin o an kamerayı açmasını engelleyen ailevi sorunları olabilir. Öğretmen bunları görmediği ve bilmediği için öğrenciyi anlayamıyor.”

“K9: Biraz zayıf çünkü öğretmen olarak öğrencilerin o an nelerle meşgul olduğunu tam anlamıyla göremiyoruz. Öğretmen ödev yapmayan öğrencilere ceza veremiyor, sınıf yönetimi kurallarının uygulanmasını engellediğini söyleyebilirim.”

Uzaktan eğitim sürecinde öğretmen adaylarının derslerde farklı yöntem ve teknikleri uygulayamaması ile ilgili vermiş oldukları görüşler doğrultusunda elde edilen kodlar Şekil 6.’da sunulmuştur. Elde edilen kodlar: bireysel farklılıkları yok sayma, süresinin yetmemesi, grup çalışmalarına imkân vermemesi ve farklı yöntem ve teknikleri uygulayamamadır.

Farklı Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin Uygulanamamasına İlişkin Bulgular

Şekil 6. Farklı Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin Uygulanamaması.

Tablo 9. Farklı Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin Uygulanamadığına İlişkin Öğrenci Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Grup çalışmalarına imkân vermemesi	1	7.41
Farklı yöntem ve teknikleri uygulayamama	7	50
Sürenin yetmemesi	4	25.57
Bireysel farklılıkları yok sayma	2	14.28
Toplam	14	100

Tablo 9’a göre öğretmen adaylarının tamamı (%100) uzaktan eğitimin öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında sorun oluşturduğuna ilişkin görüş bildirmiştir. Bunun yanında; grup çalışmalarına imkân vermemesi (%7.14), farklı yöntem ve teknikleri uygulayamama (%50), sürenin yetmemesi (%25.57) ve bireysel farklılıkları yok sayma (%14.28) öğretmen adaylarının ortaya koydukları görüşlerdir. Öğretmen adaylarının uzaktan eğitimde farklı öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanamadığına ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K3: Uzaktan eğitimde öğretim yöntem ve teknik konusunda olumlu bir izlenimle karşılaşmadım. Katılımımız az olmasıyla grup beraberliğine dayalı yöntem ve teknikleri uygulayamıyoruz. Bunun yanında daha da kısıtlayıcı bir özelliğe sahip.”

“K7: Bu konuda olumlu bir değerlendirmem yok. Çünkü soru-cevap ve anlatım yöntemi dışında hiçbir teknik uygulamıyorum. Bu da dersin tekdüze ve sıkıcı olmasına neden oluyor. Öğrencilerin tek bir zekâ alanına hitap edebiliyorum ve bireysel özelliklerini yok sayıyorum bir yöntem ve teknikle. Uzaktan eğitim süreci farklı yöntem ve tekniklerin uygulanması için olanaksız bir süreç.”

“K9: Öğretim yöntem ve teknikleri uzaktan olduğu için kullanamadım. Süre de kısıtlı olduğu için yetiştiriyor.”

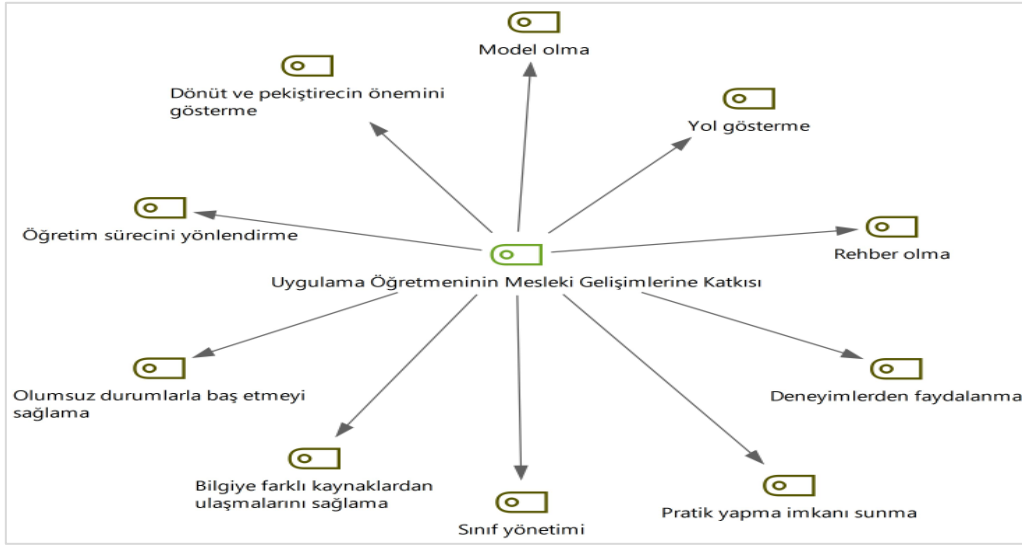
“K10: Mesela bir örnekle açıklayayım. Uzaktan eğitim sürecinde öğrenciye gösterip yaptırma yöntemini uygulamak oldukça zor. Etkili bir şekilde farklı yöntem ve teknikler maalesef uygulanamıyor. Sunuş yoluyla öğretim stratejisi ve soru cevap tekniği en sık kullanılıyordu. Bireysel farklılıklar maalesef göz ardı ediliyordu. Etkili bir şekilde maalesef ders anlatımı yapılmıyor. Olumlu olarak diyeceğim tek şey teorik olan kısımların anlatımı için kolaylık sağlıyor sadece.”

“K11: Zoom üzerinden uzaktan eğitim yapıldığı için maalesef kullandığımız yöntemler kısıtlı. Genel olarak bu değerlendirmeyi yapmam sağlıklı olmayacaktır.”

“K14: Uzaktan eğitim bize maalesef ki çok fazla öğretim ilke ve yöntemlerini kullanabilme imkânı sunmuyordu. Dersimin birinde etkinlik olarak normalde 15-20 dakikadan oluşacak 'balık kılığı' tekniğini uygulamak bile 2 dersi aldı. Bu konuda diğer derslerin de aksadığını varsayarsak bu konuda uzaktan eğitim gerçekten yetersiz kalmakta ve sadece anlatım ve soru-cevap yöntemiyle çerçeveselenen dersleri barındırmaktadır diyebilirim.”

Uzaktan eğitim sürecinde uygulama öğretmenlerinin öğretmen adayların mesleki gelişimlerine etkisiyle ilgili vermiş oldukları görüşler doğrultusunda elde edilen kodlar Şekil 7’de sunulmuştur. Bu kodlar: Model olma, yol gösterme, dönüt ve pekiştirecin önemini gösterme, öğretim sürecini yönlendirme, rehber olma, deneyimlerden faydalanma, pratik yapma imkânı sunma, sınıf yönetimi, bilgiyi farklı kaynaklardan ulaşma ve olumsuz durumlarla baş etmeyi sağlamadır.

Uygulama Öğretmeninin Mesleki Gelişimlerine Katkısına İlişkin Bulgular

Şekil 7. Uygulama Öğretmeninin Mesleki Gelişimlerine Katkısı.

Tablo 10. Uygulama Öğretmeninin Mesleki Gelişimlerine Katkısına İlişkin Öğrenci Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Yol gösterme	2	14.28
Model olma	1	7.14
Deneyimlerden faydalanma	2	14.28
Rehber olma	2	14.28
Sınıf yönetimi	1	7.14
Pratik yapma imkânı sunma	1	7.14
Bilgiye farklı kaynaklardan ulaşmalarını sağlama	2	14.28
Olumsuz durumlarla baş etmeyi sağlama	1	7.14
Öğretim sürecini yönlendirme	1	7.14
Dönüt ve pekiştirecin önemini gösterme	1	7.14
Toplam	14	100

Tablo 10'a göre öğretmen adaylarının tamamı (%100) uygulama öğretmenin mesleki gelişimlerine katkısına ilişkin görüş bildirmiştir. Bunun yanında; yol gösterme (%14.28), model olma (%7.14), deneyimlerinden yararlanma (%14.28), rehber olma (%14.28), sınıf yönetimi (%7.14), pratik yapma imkânı sunma (%7.14), bilgiye farklı kaynaklardan ulaşmayı sağlama (%14.28), olumsuz durumlarla baş etmeyi sağlama (%7.14), öğretim sürecini yönlendirme (%7.14) ve dönüt ve pekiştirecin önemini gösterme (%7.14) öğretmen adaylarının ortaya koydukları görüşlerdir. Öğretmen adaylarının uygulama öğretmenin mesleki gelişimlerine katkısına ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K1: Genel olarak tecrübeliydi ve yol gösterdi.”

“K2: Uygulama öğretmenini dinleyerek dersi nasıl anlattığını görmüş oldum. Bu da benim ders işleme sürecimi olumlu yönde etkiledi.”

“K4: Uygulama hocamız öğrencileriyle kurduğu iletişimle, derse gösterdiği tutumla bana ön ayak oldu. Hocamızdan hareketle yaptığım gözlemlerle ve kendi eğitim sürecimde öğrendiklerimi kullanarak ben de

anlatımlar yapıyorum ve kendimi öğretmenin yerine koyuyorum. Dersleri zevkle takip ediyorum ve onun gibi iyi bir öğretmen olacağımdan eminim.”

“K5: Sınıf hâkimiyetini nasıl sağlayacağım hakkında fikir sahibi olup uygulayabildim. Öğrencilerin çözmesi gereken kaynak kitaplarda yardımcı olmam gerektiğini öğrendim. Öğretmen mutlaka tekrar yapıyor önceki dersin konularını ve uygulama öncesi öğrencilere sorular soruyor.”

“K9: Üniversitede eğitim görüp öğrenmekle okulda uygulamakla ciddi bir fark var. Oradaki atmosfer farklı. Her gün yeni bir deneyime imza atıyorsunuz.”

“K11: Sistemin kullanımını öğrenmem ve bu süreçte sınıfın yönetimini nasıl sağlamam gerektiği konusunda çeşitli bilgiler edindim uygulama öğretmenimden. Ben de onun gibi olmak istiyorum, mesleğimi daha da sevdim.”

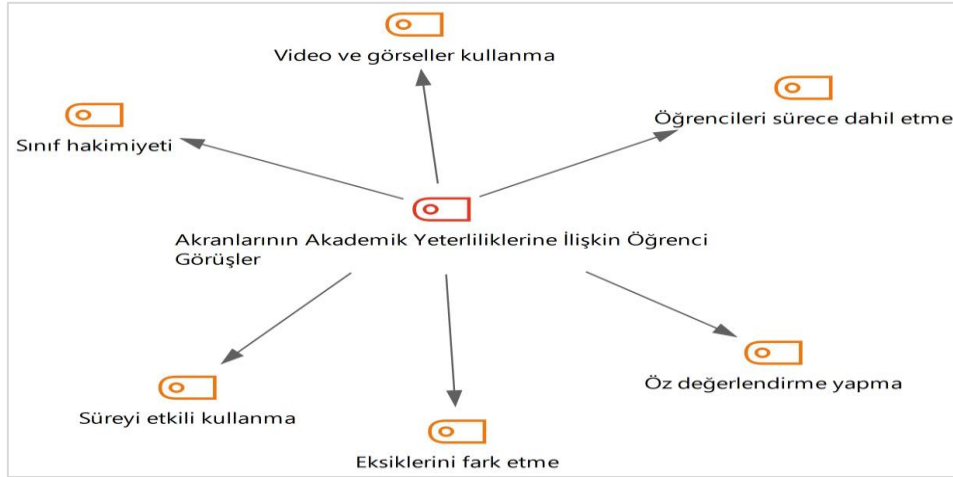
“K12: Öğretmenimizin bize katkısı çok oldu. İlk hafta kendisi ders anlattı, öğrencilerle nasıl etkileşim halinde olabileceğimizi, nelere göre ders anlatabileceğimiz hakkında sürekli bilgi verdi.”

“K13: Uygulama öğretmenim çok iyi ders anlatıyor. Öğrenciler ders boyunca aktifler bu yüzden. Öğrencilere sürekli pekiştireç veriyor. Sınıfta bir problem olması durumunda nasıl başa çıkabileceğimizi düşünmemizi sağlıyor. Bana öğretmenliği sevdiren kişidir.”

“K14: Uygulama öğretmenin dersi işleyiş sürecini izlememiz sayesinde dersleri nasıl işleyeceğimizi ve öğrencilerle etkileşim halinde olmayı öğrendik. Uygulama öğretmeni dersi işlerken online materyallerden faydalanması bize de online materyalleri nasıl ve ne zaman kullanmamız konusunda örnek oldu. Uygulama öğretmenin dersi işleme süreci sayesinde bizlerde, dersi işlerken öğrenciye dönüt verme, her öğrenciye eşit söz hakkı verme, online materyalleri ve diğer materyalleri etkili bir şekilde kullanma noktalarına dikkat ederek öğrencilere verimli bir ders anlatım süreci sağlamış olduk. Öğretmenimize istediğimiz zaman ulaşabiliyoruz.”

Uzaktan eğitim sürecinde öğretmen adaylarının akranlarının akademik yeterliliklerine ilişkin görüşlerinden elde edilen kodlar Şekil 8.’de sunulmuştur. Bu kodlar: video ve görsel kullanma, eksikleri fark etme, öğrencileri sürece dâhil etme, sınıf hâkimiyeti ve süreyi etkili kullanmadır.

Akranlarının Akademik Yeterliliklerine İlişkin Bulgular

Şekil 8. Akranlarının Akademik Yeterliliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri.

Tablo 11 Akranlarının Akademik Yeterliliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Öğrencileri sürece dâhil etme	2	14.28
Öz değerlendirme yapma	3	21.42
Eksiklerini fark etme	2	14.28
Sınıf hâkimiyeti	2	14.28
Süreyi etkili kullanma	1	7.14
Video ve görseller kullanma	4	28.57
Toplam	14	100

Tablo 11'e göre öğretmen adaylarının tamamı (%100) akranlarının akademik yeterliliklerine ilişkin görüş bildirmiştir. Bunun yanında; öğrencileri sürece dâhil etme (%14.28), öz değerlendirme yapma (%21.42), eksiklerini fark etme (%14.28), sınıf hâkimiyeti (%14.28), süreyi etkili kullanma (%7.14) ve video ve görseller kullanma (%28.57) öğretmen adaylarının ortaya koydukları görüşlerdir. Öğretmen adaylarının akranlarının akademik yeterliliklerine ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K1: Bütün arkadaşlarım elinden geldikçe sunumlarla, videolarla, görsellerle etkileşimi arttırmaya çalışıyorlar. Başarılı bir süreç geçiyor.”

“K2: Arkadaşlarım dersi anlatırken onları dinledim. Onları dinlerken heyecanım azalmaya başladı. Dersi güzel anlatıyorlar. Videolarla dersi daha etkili hale getiriyorlar.”

“K3: Arkadaşlarım da ellerinden geleni yapıyorlar. Uzaktan eğitim olmasına rağmen sunumlarına çok önem veriyorlar. Dersle ilgili videolar, sunumlar kullanıyorlar.”

“K6: Arkadaşlarımın ders anlatırken başarılı olduğunu düşünüyorum.”

“K8: Grup arkadaşlarımın hepsi dersi sakın anlattı. Öğrencileri derse katmaya çalıştı. Dersi genel olarak akıcı bir şekilde aktardılar.”

“K11: Grup çalışmalarında grup arkadaşlarıyla etkileşim halinde olmak da çok önemli. Bireysel olarak birbirimizden öğrendiğimiz çok şey var. Arkadaşlarımın sunumlarından yola çıkarak kendi sunumumu değerlendirme, kendi eksiklerimi görme imkânı buldum.”

“K13: Son deneyimlerimizi göz önünde bulundurursam anlatım süresini iyi kullandılar.”

“K14: Öğretmenlik Uygulamasında biz 2 kişi bir gün 2 kişi farklı bir gün olmak üzere derse giriyorduk. Aynı anda derste bulunduğum arkadaşım gayet iyi konuşkan, sevecen, akademik yönden iyi ama gelişime her zaman açık, çocuklarla temasa geçmeyi seven, bu iş için heyecanını hep diri tutan biridir. Bu süreci sürekli onunla dersi nasıl daha iyi planlayabiliriz, daha iyi anlatabiliriz vs diye konuşarak geçirdik diyebilirim. Sadece bir tık heyecan konusunda dersin ilk 5 dakikası o heyecanını hissetsem de bunu asla kötü duruma düşürmemiş aksine hep lehine çevirmiş akademik bilgisiyile donanımıyla bunu bastırmış bir kişidir. Yolumuz uzun, öğrenmek uzun ve biz hazırız. Layık olanlardan olabilmek ümidiyle...”

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulaması dersinde uygulanan yansıtıcı günlük etkinliklerine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri değerlendirilmiştir. Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulaması dersinin etkililiğiyle ilgili görüşlerini yansıtıcı günlükler yoluyla aktarılmıştır. Çalışmada teorik bilgilerle uygulamadaki karşılaşılanların örtüşme durumları, öğrenci profilleri, öğretmen adaylarının mesleki yeterlilikleri, duyguların kontrol edilebilirliği, Öğretmenlik Uygulamasının yüz yüze olması gerektiğine, uzaktan eğitimin öğrenci-öğretmen etkileşimini kısıtlılığı, farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin uygulanmadığı, uygulama öğretmenin mesleki gelişimlerine katkısı ve akranlarının akademik yeterlilikleri ile görüşleri çerçevesinde şekillenmiştir.

Akkoyunlu vd. (2016) tarafından yapılan çalışmada Öğretmenlik Uygulaması dersinde uygulanan yansıtıcı günlük etkinliklerine ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Durum çalışmasıyla desenlenen araştırma 20 öğretmen adayının görüşleri, açık uçlu 6 sorunun yer aldığı form aracılığıyla toplanmıştır. Ayrıca yansıtıcı günlüklerin mesleki yaşamdaki etkisini görebilmek için 3 öğretmenle görüşme yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmen adayları günlükler sayesinde kendilerini bütüncül bir şekilde değerlendirme, kendi gelişimini izleme, eleştirel bir bakış açısı kazanma, sorumluluk duygusu kazandıklarını ve yazma becerilerini geliştirme fırsatı bulduklarını belirtmiştir. Bu yönüyle bu çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Öğretmen adayları sınıfı uygulama öğretmenin kontrolünde yönetse de sorumluluk almış, kendi gelişimini izleyerek eleştirel bir bakış açısıyla kendilerini değerlendirmiştir. Örneğin, öğretmen adaylarından biri dönem başında çok heyecanlı olduğunu, duygularını kontrol etmek noktasında sorun yaşadığını ancak zamanla bunu yendiğini ve olumsuz durumlarla başa çıkabildiğini belirtmiştir.

Koç & Yıldız (2012) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının yazdıkları günlüklere göre Öğretmenlik Uygulaması dersinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Öğretmen adaylarından uygulama yaptıkları günün

sonunda yaptıkları uygulamalara ilişkin günlük tutmaları istenmiştir. Analiz sonucunda, öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulamasında, planlama, öğretim süreci, sınıf yönetimi boyutlarında ve öğrenme-öğretme yaklaşımlarındaki uyumsuzlıkla Öğretmenlik Uygulamasının yapılandırılmamasından kaynaklanan sorunlar yaşadıkları, bu boyutlarla ilgili önemli öğrenmeler gerçekleştirdikleri, uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarına yeterince destek olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bahsi geçen araştırma ve bu çalışmada öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulaması dersini yazdıkları günlükler yoluyla değerlendirmeleri istenmiştir. Bu yönüyle benzerlik taşıırken ilgili araştırmada uygulamalar yüz yüze sınıf ortamında gerçekleşmiştir, bu çalışmada ise ilgili ders uzaktan eğitimle gerçekleşmiştir. Bu yönüyle farklılık göstermektedir. İlgili araştırmada uygulama okullarında ders planlarına bağlı kalınmadığı ve öğrenme-öğretme yaklaşımlarındaki uyumsuzluk olduğu sonuçlarına bu çalışmada da ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarından bazıları uygulama okullarında Davranışçı Yaklaşımına göre ders anlatıldığını, ders planlarına sıkı sıkıya bağlı kalınmadığını belirtmişlerdir. İlgili araştırmada uygulamada öğretmen adaylarının önemli öğrenme gerçekleştirdiği sonucuna ulaşılmış, benzer sonuç bizim araştırmamızda vardır. Öğretmen adayları uzaktan eğitimde olsa dahi Öğretmenlik Uygulaması dersinin onlara çok şey öğrettiğini ve uygulama yapmalarına fırsat verdiğini belirtmiştir. Son olarak ise ilgili araştırmada uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarına yeteri kadar destek olmadıkları sonucuna ulaşılrken bu çalışmada öğretmen adaylarının tamamı uygulama öğretmenin gerek kişisel gerekse mesleki gelişimleri noktasında onlara çok yardımcı olduğunu belirtmiştir. Bu yönüyle çalışmanın sonucu farklılık göstermektedir.

Cao & Henderson (2020) tarafından yapılan çalışmada bir akademik yıl boyunca sosyal bilimler alanında eğitim gören yüksek lisans öğrencilerinin günlük tutma alışkanlıkları araştırılmıştır ve günlük araştırmasının özellikle yükseköğretim kurumlarında ihmal edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların yükseköğretim öğrencileri olması dolayısıyla bu çalışmayla benzerlik göstermektedir. Bu araştırmadaki katılımcılar da dört yıllık üniversite eğitimlerinde ilk defa günlük tuttuklarını belirtmiştir.

Ekiz (2006) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmeni adaylarının Öğretmenlik Uygulaması sırasında yansıtıcı günlükler aracılığıyla kendilerini ve başkalarını nasıl gördükleri konusundaki düşüncelerini öğrenmek amaçlanmıştır. Veriler, 43 öğretmen adayının 14 hafta boyunca hazırladıkları ve Öğretmenlik Uygulamasından sonra tamamladıkları uygulama dosyalarından elde edilmiştir. Dosyadaki ilk bölüm, öğretmen adaylarının öğretmek durumunda oldukları her bir ders sonrası yaptıkları gözlem ve yansıtmaları; diğer bölüm ise arkadaşlarının dersleri üzerinde yaptıkları gözlem ve yansıtmaları içermektedir. Araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının yansıtıcı günlüklerinde eğitim-öğretim süreciyle ilgili olumlu-olumsuz durumları açıkça anlattıkları sonucuna varılmıştır. Araştırma nesnesinin öğretmen adayları olmasından dolayı bu çalışmayla benzerlik göstermektedir. Öğretmen adaylarının eğitim-öğretim sürecine ilişkin olumlu ve olumsuz durumları nesnel bir şekilde anlatmaları bu araştırmayla benzerlik göstermektedir. Çünkü bu araştırmada da öğretmen adayları olumlu öğrenci profillerinden bahsederken olumsuz öğrenci profillerine değinmekten de kaçınmamıştır. Uygulama öğretmeninden memnuniyetini dile getirirken üniversite hayatında öğrendikleri bilgilerle uygulama okullarındaki bilgilerin çeliştiğini söylemekten kaçınmamıştır.

Bu çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sürecinde Öğretmenlik Uygulaması dersine ilişkin görüşlerini yansıtıcı günlüklerle öğrenmeyi amaçlanmıştır. Yapılan analizler doğrultusunda araştırma kapsamında ulaşılan sonuçlar şöyledir:

1. Öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%64.25) teorik bilgilerle uygulamada karşılaşılanların örtüşmediğini belirtmiş ve bunun okul dönemindeki derslerde uygulamaların azlığından, üniversitede öğrendikleriyle okul içeriklerinin çelişmesinden, uygulama okullarında ders planlarına bağlı kalınmamasından ve uygulamanın zorluğundan kaynaklandığını düşünmektedir. Diğer öğretmen adayları ise (%35), teorik bilgilerle uygulamada karşılaşılanların büyük oranda “teorik bilgilerin uygulamada kolaylık sağlaması, bilginin kalıcılığını sağlaması, araştırma yapmaya teşvik etmesi” gibi nedenlerle örtüştüğünü düşünmektedir.
2. Öğretmen adaylarının bir kısmı (%35.71) öğrenci profillerine ilişkin olumlu görüşte bulunmuştur. Öğrencilerin derse katılma, yaratıcı düşünme, sorgulayıcı olma, araştırmacı olma ve öğrenmeye açık olma gibi özelliklerinden dolayı memnuniyetlerini dile getirmiştir. Öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu ise (64.28) öğrencilerin pasif olma, derse gelmeme, öğretmenle iletişim kurmama, teknik sorunları bahane etme ve ödev yapmama gibi gerekçelerden dolayı olumsuz görüşte bulunmuşlardır.
3. Öğretmen adaylarının tamamının (%100) kendilerini mesleki olarak yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adayları, kendini yeterli hissetme, öğretmenliğe ilişkin olumlu tutum geliştirme, özgüvenli olma, akademik yeterliğinin farkında olma konularında mesleki yeterliliklerinin farkında oldukları yönünde görüş bildirmiştir.
4. Öğretmen adaylarının tamamının (%100) ders anlatırken duygularını kontrol edebildiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adayları, pozitif düşünme, ani tepki vermeme, iyimser bir tutum benimseme ve duygularının farkında olma konularında başarılı olduklarını belirtmiştir.
5. Öğretmen adaylarının tamamı (%100) Öğretmenlik Uygulaması dersinin yüz yüze olması gerektiğini düşünmektedir. Buna, “sosyalleşme, öğrenci-öğretmen etkileşimi, sınıf hâkimiyeti, yöntem ve teknikleri çeşitlendirme ve farklı etkinliklere yer verme” gibi durumları gerekçe olarak göstermiştir.
6. Öğretmen adaylarının tamamı (%100) uzaktan eğitimin öğretmen-öğrenci etkileşimini kısıtladığını düşünmektedir. Uzaktan eğitim sürecinde “öğrenciyi tanıyamama, öğrencilerin gereksinimlerinin farkında olamama, empatik iletişimi engelleme, kuralların uygulanamaması ve öğrencilere rehberlik yapamama” gibi durumlar yaşandığını ve Öğretmenlik Uygulaması dersinin yüz yüze olması gerektiğine ilişkin görüş bildirmiştir.
7. Öğretmen adaylarının tamamı (%100) uzaktan eğitimin öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında sorun oluşturduğunu düşünmektedir. Uzaktan eğitimin “grup çalışmalarına imkân vermemesi, farklı yöntem ve teknikleri uygulayamama, sürenin yetmemesi ve bireysel farklılıkları yok sayma” gibi durumlardan dolayı derslerin yapılandırmacı yaklaşıma uygun olmadığını düşünmektedir.

8. Öğretmen adaylarının tamamı (%100) uygulama öğretmeninin mesleki anlamda gelişimlerine katkı sağladığı yönünde görüş bildirmiştir. Uygulama öğretmenin “yol gösterme, model olma, deneyimlerinden yararlanma, rehber olma, sınıf yönetimi, pratik yapma imkânı sunma, bilgiye farklı kaynaklardan ulaşmayı sağlama, olumsuz durumlarla baş etmeyi sağlama, öğretim sürecini yönlendirme ve dönüt ve pekiştirecin önemini gösterme konularında faydalı olduğunu belirtmiştir.
9. Öğretmen adaylarının tamamı (%100) akranlarının akademik olarak yeterli bulmaktadır. Çünkü adayların “öğrencileri sürece dâhil etme, öz değerlendirme yapma, eksiklerini fark etme, sınıf hâkimiyeti, süreyi etkili kullanma ve video ve görseller kullanma” konularında başarılı olduğunu düşünmektedir.

ÖNERİLER

1. Öğrencilerin büyük çoğunluğu teorik bilgilerle pratikte karşılaşılanların örtüşmediğini düşünmektedir. Okul derslerinde uygulamalara ağırlık verilmesi önerilebilir.
2. Öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlik uygulaması dersinin uzaktan eğitim yoluyla işlenmesinden memnun değildir. Teorik dersler, uzaktan eğitim ile yapılırsa da Öğretmenlik Uygulaması dersinin yüz yüze olması önerilebilir.
3. Diğer derslerde yansıtıcı günlüklerin kullanılması önerilebilir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. Araştırmacının etik kurul onayı araştırmaya başlamadan önce Kilis 7 Aralık Üniversitesi Etik Komisyonu’ndan alınmıştır. (Karar No: 05/05/2021/15).

Yazarın Katkı Oranı Beyanı: Araştırmacının bu çalışmaya katkı oranı %100’dür.

KAYNAKÇA

- Ahlatçioğlu, M.E. (2020). *Yansıtıcı günlük yazımının sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı düşünme eğilimlerine ve yansıtma düzeylerine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kastamonu Üniversitesi.
- Akkoyunlu, B., Telli E., Çetin, N.M. & Dağhan G. (2016). Öğretmen eğitiminde yansıtıcı günlüklere ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(4), 312-330. <https://doi.org/10.17569/tojqi.60515>
- Aktaş, Ş. & Gündüz, O. (2002). *Yazılı ve sözlü anlatım: kompozisyon sanatı*. Akçağ Yayınları.
- Cao, X. & Henderson, E. F. (2020). The interweaving of diaries and lives: diary-keeping behaviour in a diary-interview study of international students’ employability management. *Qualitative Research* 1 –17.

- Demirci E. (2016). *İlköğretim 7. sınıf fen ve teknoloji dersi yaşamımızdaki elektrik ünitesinde öğrenci günlüklerinin kullanımının öğrencilerin üst bilişsel beceri gelişimine ve başarılarına etkisi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi.
- Ekiz, D. (2006). Kendini ve başkalarını izleme: sınıf öğretmeni adaylarının yansıtıcı günlükleri. *İlköğretim Online*, 5(1), 45-57.
- Erdoğan, İ. (2017). *Yansıtıcı düşünmenin din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamalarına katkıları*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Göğüş, B. (1978). *Orta dereceli okullarımızda Türkçe ve yazın eğitimi*. Gül Yayınları.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Pegem Akademi.
- Kavcar, C., Oğuzkan F., & Aksoy, Ö. (2003). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Anı Yayıncılık
- Kırnık, D. (2010). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin öğrenci başarısına etkisi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Koç, C. & Yıldız, H. (2012). Öğretmenlik Uygulamasının yansıtıcıları: Günlükler. *Eğitim ve Bilim*, 37(164), 223-236.
- Kozan, S. (2007). *Yansıtıcı düşünme becerisinin kaynak tarama ve rapor yazma derslerindeki etkisi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Köksal, K. (2001). *Okuma Yazmanın Öğretimi*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Mertler, C. A. (2006). *Action research: Teachers as researchers in the classroom*. Sage Publications.
- Özbay, M. (2011). *Türkiye adalet akademisi hâkim ve savcı adaylarının yazma becerileri*. Kalkan Ofset.
- Özbek, G. (2014). *Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerileri: Bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi] Akdeniz Üniversitesi.
- Polat, S. & Uslu, M. (2012). Fen ve teknoloji dersinde üstbiliş stratejilerine dayalı öğretim uygulamasının 5. sınıf öğrencilerinin erişilerine etkisi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (5)3, 27-42.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Anı Yayınları.
- Travers, C. (2011). Unveiling a reflective diary methodology for exploring the lived experiences of stress and coping. *Journal of Vocational Behavior*, 79, 204-216.
- Travers, C., Schneider, J., Perry-Young, L., Wilkinson, S., Scales, K. & Pollock, K. (2020). Using a reflective diary method to investigate the experiences of paid home care workers caring for people with dementia. *Home Health Care Management & Practice*, 32(1) 10 –21.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılacak nitel bir araştırma tekniği: görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, (24), 543-559.
- URL1: <https://sozluk.gov.tr/>
- URL2: <https://sozluk.gov.tr/>
- Ustabulut, M.Y. (2019). *Yansıtıcı düşünme becerileri eğitimin yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenler ve Türkçe öğretimi üzerindeki etkisi* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.